



**ZBORNİK  
DRUŠTVA PARAPLEGIKOV  
ISTRE IN KRASA OB  
30. OBLETNICI DELOVANJA**



**Stojan Zafred**



**Benjamin Žnidaršič**

## DELA NAŠIH SLIKARJEV

**Vojko Gašperut**



**Dragica Sušanj**

**Jože Tomažič**



## KAZALO

UVODNIK .....	4
UVODNO RAZMIŠLJANJE .....	5
ZGODOVINA V SLIKI IN BESEDI .....	6 - 7
PREDSTAVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA .....	8 - 11
SREČANJA V SLIKI IN BESEDI .....	12 - 13
OBRAZLOŽITEV PRIZNANJ OB 30. OBLETNICI DELOVANJA DPIK .....	14-21
DEJAVNOST V SLIKI IN BESEDI .....	22 - 23
DRUŠTVO PARAPLEGIKOV OBALNO KRAŠKE REGIJE, VOJKO GAŠPERUT .....	24
PRVIČ V ZRI, EDO CERKVENIK .....	24 - 26
ŽIVLJENJSKA ZGODBA, KLAVDIJ KOREN .....	26 - 27
KO SE PRILEPI, VESNA GRBEC .....	27 - 29
ŽIVETI S TETRAPLEGIJO, DRAGICA SUŠANJ .....	29
ŽIVLJENJE VEDNO NAREDI TAKO, DA JE PRAV, BENJAMIN ŽNIDARŠIČ .....	30 - 31

VSEM ČLANOM OB 30. OBLETNICI DELOVANJA ISKRENO ČESTITAM, OBENEM SE ZAHVALJUJEM ZA SODELOVANJE VSEM PREDSEDNIKOM POKRAJINSKIH DRUŠTEV, ŠE POSEBEJ NEKDANJEMU PREDSEDNIKU ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE IVANU PERŠAKU IN SEDANJEMU DANETU KASTELICU.

PREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA  
ŽELJKO GECI



ZBORNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV  
ISTRE IN KRASA OB 30. OBLETNICI  
DELOVANJA

#### IZDAJATELJ:

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN  
KRASA, FORNAČE 37,  
6330 PIRAN

#### UREDNIK:

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

#### UREDNIŠKI ODBOR:

ŽELJKO GECI, IRENA GORIČANEC  
IN BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

#### OBLIKOVANJE IN GRAFIČNA

##### PRIPRAVA:

ZAVOD ARS VIVA, PODCERKEV

#### TISK:

C. VISTA, D.O.O, LAŠKO

#### NASLOV UREDNIŠTVA:

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN  
KRASA, FORNAČE 37,  
6330 PIRAN  
TELEFON: 05 6732 235  
MAIL: DPIK.KOPER@GUEST.ARNES.SI  
NAKLADA 300 IZVODOV

## UVODNIK

ŠTIRI DESETLETJA SO MINILA, ODKAR JE NASTALA NAŠA ORGANIZACIJA. IDEJA O USTANOVITVI JE NASTALA V TAKRATNEM ZAVODU ZA REHABILITACIJO INVALIDOV V LJUBLJANI, KO JE PEŠČICA PARAPLEGIKOV ZAČUTILA POTREBO PO ZDRUŽEVANJU, ZA ZADOVOLJEVANJE POTREB HRBTENIČNIH POŠKODOVANČEV, KI JIM TAKRATNA DRUŽBA NI NAMENJALA ENAKOPRAVNE VLOGE V JAVNEM ŽIVLJENJU.

LETA 1969 JE BILA USTANOVLJENA SEKCIJA PARAPLEGIKOV, KI SE JE ZAČELA UVELJAVLJATI V JAVNOSTI PRAV NA RAČUN SVOJE KOMPENZACIJE INVALIDNOSTI, ŠPORTA IN OHRANJEVANJA ZDRAVJA. DOSEGALI SO ZAVIDLJIVE REZULTATE V ŠPORTU NA MEDNARODNIH IN SVETOVNIH TEKMOVANJH, KAR JE ZELO PRIPOMOGLO K UVELJAVITVI.



ZAČELO SE JE OBDOBJE PRESENETLJIVEGA RAZVOJA, NASTALO JE DRUŠTVO IN KONČNO TUDI ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. ZARADI ŠTEVILNEGA ČLANSTVA IN BOLJŠEGA DELOVANJA ORGANIZACIJE, SO BILA LETA 1979 USTANOVLJENA DRUŠTVA, KI SO POKRIVALA CELOTNO SLOVENIJO.

PRED TRIDESETIMI LETI SO PARAPLEGIKI IN TETRAPLEGIKI (KRAŠEVCI, BRKINCI, ISTRANI) V GOSTILNI (PROSTOROV NI BIL) USTANOVILI DRUŠTVO PARAPLEGIKOV OBALNO- KRAŠKE REGIJE, S PRVIM PREDSEDNIKOM DIMITRIJEM KRALJEM. PO DVELETNEM DELOVANJU NA RAZLIČNIH LOKACIJAH, JE DRUŠTVO KONČNO PRIDOBIL V NAJEM PROSTORE SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI PIRAN, NA LOKACIJI FORNAČE 37. PROSTORI SO POTREBOVALI TEMELJITO ADAPTACIJO IN PRILAGOJENOST ZA DOSTOP Z INVALIDSKIMI VOZIČKI, ZA KAR JE POSKRBELO KROVNA ORGANIZACIJA ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE.

LETA 1982 JE PREVZEL VODENJE DRUŠTVA SLAVKO SAVIČ, KI JE PREDVSEM NA SOCIALNEM PODROČJU OSVEŠČAL ČLANE IN LOKALNE INSTITUCIJE. PRIVABLJAL IN STIMULIRAL JE NOVE ČLANE K VEČJEMU SODELOVANJU IN K AKTIVNOSTI NA VSEH PODROČJIH IN PROGRAMIH: OHRANJEVANJE ZDRAVJA, ŠPORT IN REKREACIJA, PREBIVANJE IN PRILAGAJANJE OKOLJA, INTERESNE DEJAVNOSTI. VSI PROGRAMI SO S SVOJO SPECIFIČNOSTJO DOPOLNJEVALI DELO NACIONALNE ORGANIZACIJE ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. SKOZI VSA TRI DESETLETJA SO BILI V OSPREDJU POSEBNI SOCIALNI PROGRAMI, KI SO PRISPEVALI H KVALITETI IN SAMOSTOJNEMU ŽIVLJENJU PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. TI PROGRAMI SO PREDSTAVLJALI POMEMBEN ELEMENT SOCIALNE VARNOSTI TUDI ZA ŠIRŠO DRUŽBO.

OBNOVITVENA REHABILITACIJA JE ENA OD NAJPOMEMBNEJŠIH VREDNOT; PRIDOBILI SMO JO V PRVEM LETU USTANOVITVE ORGANIZACIJE. OBNOVITVENA REHABILITACIJA JE TUDI PSIHOFIZIČNEGA POMENA ZA DOBRO POČUTJE SLEHERNEGA ČLANA.

ŽIVIMO V ČASU, KO OPAŽAMO KRČENJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN TEGA SE ZAVEDAMO. TEMELJNA PRAVICA VSAKEGA ČLOVEKA JE, DA DOSEŽE UŽIVANJE NAJVIŠJEGA ZDRAVSTVENEGA STANDARDA. POMEMBNA JE PRAVILNA IZBIRA IN UPORABA TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, PRI KATERIH NAJ BI INVALIDI SOODLOČALI IN NE DOVOLILI, DA JIM DOLOČIJO KAR STROKOVNJAKI SAMI.

V OBDOBJU, KI JE PRED NAMI SI PRIZADEVAMO, DA PRIDEMO DO LASTNIH VEČJIH POSLOVNIH PROSTOROV KAKO BI LAŽJE IZVAJALI ŽE UTEČENE PROGRAME IN JIH DOPOLNJEVALI ŠE Z NOVIMI. NE GRE VEČ LE ZA URESNIČEVANJE SOCIALNIH PRAVIC IN ODGOVORNOSTI SOCIALNO-VARSTVENEGA SEKTORJA, TEMVEČ ZA UDEJANJANJE PRAVIC ČLOVEKA IN DRŽAVLANA, ZA NJEGOVO VKLJUČEVANJE V DRUŽBO.

PREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA  
ŽELJKO GEC

## UVODNO RAZMIŠLJANJE

PROBLEMATIKA INVALIDNOSTI JE KOMPLEKSNA IN PREDSTAVLJA VEČDIMENZIONALEN SKLOP INDIVIDUALNIH IN DRUŽBENIH VZROKOV, OBLIK SOCIALNE IZKLUČENOSTI, ODZIVOV DRUŽBE, BOLJ ALI MANJ DOLGOROČNIH IN UTRJENIH PROCESOV TER VZORCEV MEDOSEBNIH IN DRUGIH POSEBNIH ODNOSOV. OBRAVNAVANJE INVALIDNOSTI JE TAKO ZAPLETENO IN NE MORE ENOSTAVNO POVZROČATI VELIKIH IN HITRIH SPREMEMB, ČE SE PRI TEM NE SPREMINJAJO TUDI DRUŽBENI ODNOSI IN RAZMERE V OKOLJU.



NA PODROČJU INVALIDNOSTI SE ZATO POGOSTO RAZVIJAJO ZELO NEPRIMERNI PRISTOPI. S TEM MISLIMO BODISI IZHAJANJE IZ NAČELA "ČIM NIŽJEGA PRAGA", KAR JE MOGOČE OCENITI KOT POZITIVNO IN KOT PREDPOGOJ ZA DOSEGANJE TE TEŽKO DOSEGLJIVE POPULACIJE, BODISI DA SE NA INVALIDE GLEDA KOT NA "IZGUBLJENO" IN BREZUPNO DRUŽBENO SKUPINO, V KATERO NE KAŽE INVESTIRATI KAJ DOSTI, NITI OD NJE KAJ DOSTI PRIČAKOVATI. TA VIDIK VNAŠA V DELO NA TEM PODROČJU PESIMIZEM IN JE OZNAČEN S POMANJKANJEM POZITIVNIH VIZIJ.

SODOBNA DRUŽBA, ZAZNAMOVANA S PROIZVAJANJEM IN PRIDOBIVANJEM IN S TEM SKORAJDA Z NESKONČNOSTJO LASTNE BITI ALI SAMOVŠEČNO VEČNOSTJO, JE IZ ZAVESTI IZRINILA VSE TISTO, KAR MOTI TO NJENO VSAKDANJOST. GENERACIJE PRED NAMI SO SE ZNALE Z VOLJO IN ELANOM VELIKO BOLJE ZNAJTI ZNOTRAJ SISTEMA ŽIVLJENJA, KER JE BIL NAČIN PREPROSTEJŠI IN MANJ ZAPLETEN. KO TE NEKA IZGUBA UJAME V NEKEM RAZVAJENEM ŽIVLJENJU SE NE ZNAJDEŠ IN SE ČUTIŠ BOLJ PRIKRAJŠANEGA KOT V RESNICI SI. TO SE VEDNO ZNOVA DOGAJA TUDI NAŠIM PARAPLEGIKOM IN TETRAPLEGIKOM, KI VEDNO V VEČJEM ŠTEVILU OSTAJAJO V DRUŽINSKEM KROGU NEAKTIVNI. IZGUBO SANJ, UPANJA, VERE V PRIHODNOST, VIRA LJUBEZNI IN VESELJA TER NOVIH MOČI IN NAVDIHOV NAJBRŽ LAHKO DOJAME LE TISTI, KI JE SAM TO DOŽIVEL, ZATO VELJA Z AKTIVNO VLOGO VSE TO PRIDOBITI NAZAJ.

TO MOŽNOST JE VEDNO NA VOLJO V OKVIRU DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA. ČLANI DRUŠTVA SO DELEŽNI POSEBNIH UGODNOSTI PRI VSEH DEJAVNOSTIH, KI JIH ORGANIZIRA DRUŠTVO. NAPREDEK NAŠEGA DRUŠTVA JE ŠE POSEBNO VIDEN V LETOŠNJEM JUBILEJNEM LETU, KI GA BOMO ZAZNAMOVALI Z NAKUPOM NOVIH DELOVNO-BIVALNIH PROSTOROV. V OKVIRU DRUŠTVA SE ČLANOM PONUJAJO DEJAVNOSTI, KI SE ODVIJAJO V SKLADU S SPREJETIM PROGRAMOM DRUŠTVA ALI SAMOINICIATIVNO. VSAK ČLAN LAHKO S SVOJIM AKTIVNIM DELOVANJEM VPLIVA NA DEJAVNOSTI DRUŠTVA OBOGATI SVOJE IZKUŠNJE IN S TEM POMAGA SEBI IN DRUGIM. ČE SMO INVALIDI, ŠPORTNIKI, UMETNIKI ALI POSLOVNEŽI, POVEZUJE NAS EDINA IDEJA, KI NAM BO POMAGALA NAJTI SKUPNI JEZIK – JEZIK KOMUNIKACIJE. MOGOČE SMO MALO DRUGAČNI, A HKRATI ODPRTI, DRUŽABNI IN POLNI POZITIVNIH ŽELJA. NAJ SE VAM NE ZDI DRUGAČNOST TUJA, NAJ BO ZANIMIVA, PRIVLAČNA IN ATRAKTIVNA.

PODPREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA  
BENJAMIN ŽNIDARŠIČ



**Dimitrij Kralj pri metu kija.**

**Ob otvoritvi prostorov se je poleg invalidov zbrala nekaj družinskih članov in drugih.**



**Predsednik ZPS Ivan Peršak na obisku v naših prostorih.**



**Slavko Savič odpira nove prostore na Fornačah.**

**Prijateljski objem, pa je vse lažje.**



**Zvezdan pri metu krogle.**





Po vadbi na prostem se je treba pogovoriti in nekaj popiti.



Simultanka z Brunom Parma.



Srečanja smo vedno pripravljali skupaj z goriško regijo.



Primarij dr. Rajko Turk, socialna delavka v ZRI Zora Bertančelj in psiholog Borut Horvatin.

## ZGODOVINA V SLIKI IN BESEDI

Včasih so bila takšna srečanja pogosta.



Stojan Zafred, fizioterapevtka Alenka Primožič in Edo Cerksenik na Zvezi paraplegikov v Plavi laguni.

## PREDSTAVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA

ORGANIZACIJA SLOVENSКИH PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV JE BILA USTANOVLJENA 16. APRILA 1969 V LJUBLJANI. IMENOVALA SE JE SEKCIJA PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV SLOVENIJE. VSE VEČJE POTREBE IN RAZVOJ PROGRAMOV SO KMALU ZAHTEVALE REORGANIZACIJO IN 20. NOVEMBRA 1973 JE BIL USTANOVLJEN DRUŠTVO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. TODA ŽE ŠEST LET KASNEJE - 20. NOVEMBRA 1979 JE ZARADI IZREDNE AKTIVNOSTI IN ŽELJE ORGANIZIRANOSTI SLOVENSКИH PARAPLEGIKOV PO POKRAJINAH, DRUŠTVO PRERASLO V ZVEZO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE Z DEVETIMI DEŽELNIMI DRUŠTVI. TAK SESTAV ORGANIZIRANOSTI IMA ZVEZA ŠE DANES.

V OSPREDJU DELOVANJA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE PROGRAM, KJER SO POUČARJENE KOMPONENTE POSEBNEGA SOCIALNEGA PROGRAMA, KI JIH DRŽAVNI ORGANI IN JAVNI ZAVODI TER SLUŽBE NA LOKALNEM NIVOJU NE IZVAJAJO. TI PROGRAMI ODSEVAJO POMEMBNO VLOGE DRUŠTVA PREDVSEM ZA PARAPLEGIKE IN DRUGE ČLANE TER SVOJCE PO ISTRI IN KRASU TER NJIHOVO SOCIALNO VARNOST V DRUŽBI. NALOGE DRUŠTVA SO OPREDELJENE PREDVSEM S SPECIFIČNOSTJO POTREB ČLANSTVA. PRI TEM SE VEDNO UPOŠTEVAJO NAČELA ZA ORGANIZIRANJE, KI POUČARJAJO PROSTOVOLJNO VČLANITEV, ODPRTOST TER NEPRIDOBITNIŠTVO DRUŠTVA. DRUŠTVO IMA SVOJE CILJE IN NALOGE, UPRAVLJANJE TER ORGANIZACIJSKE IN STROKOVNE DEJAVNOSTI. PRI SLEDNJIH SE POVEZUJE TUDI Z ZUNANJIMI SODELAVCI IN INŠTITUCIJAMI, KOT DRUŠTVO PA SE POVEZUJE Z ZVEZO PARAPLEGIKOV, KI IMA STROKOVNI SVET, KI JE TRANSDISCIPLINAREN IN GA SESTAVLJAJO STROKOVNJAKI RAZLIČNIH ZNANSTVENIH PANOG.

KER JE DRUŠTVO NEPROFITNA ORGANIZACIJA, NIMA SVOJEGA VIRA DOHODKA IN SE FINANCIRA PREDVSEM IZ SREDSTEV IZ OBČIN IN DOTACIJ ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE TER DRUGIH SREDSTEV, SAJ SO FINANČNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE LOKALNIH PROGRAMOV VELIKE. DRUŠTVO JE Z ZVEZO IN OSTALIMI DRUŠTVI POVEZANO V INTEGRACIJSKO MREŽO, PREKO KATERE ČLANI PRENAŠAJO SVOJE SPECIFIČNE POTREBE IN INTERESE, KI TEŽIJO K SKUPNIM CILJEM - ČIM VIŠJI STOPNJI PSIHOSOCIALNE REINTEGRACIJE POSAMEZNIKA V AKTIVNO ŽIVLJENJE IN DRUŽBO.

DRUŠTVO DELUJE NA OBMOČJU OBČIN: PIRAN, IZOLA, KOPER, ILIRSKA BISTRICA, SEŽANA, PIVKA, KOMEN, DIVAČA, HRPELJE-KOZINA IN POSTOJNA.

### SPOŠNI PODATKI:

PREDSEDNIK: ŽELJKO GECI

TRANSAKCIJSKI RAČUN: 10100-0034623369 BANKA KOPER

DAVČNA ŠTEVILKA: 84790962

E-MAIL: DPIK.KOPER@GUEST.ARNES.SI

SPLETNA STRAN: [HTTP://WWW.DRUSTVO-PARA-KP.SI](http://www.drustvo-para-kp.si)

## GLAVNE DEJAVNOSTI

### 1. SPECIFIČNE POMOČI INVALIDOM (KOMPENZIRANJE INVALIDNOSTI)

#### - DVIŽANJE ZAVESTI PARAPLEGIKOV

IZJEMNO POMEMBNA PRI VKLJUČEVANJU PARAPLEGIKOV JE ZAVEST PARAPLEGIKOV, ZATO JO JE NUJNO POTREBNO DVIŽATI IN KREPITI. ČLANE JE TREBA SEZNANJATI O NJIHOVIH ZMOŽNOSTIH IN LASTNEM PRISPEVKU PRI URESNIČEVANJU NJIHOVIH PRAVIC. DVIŽOVANJE ZAVESTI JE MOGOČE DOSEČI Z DOBRO INFORMACIJO O RAZPOLOŽLJIVIH STORITVAH IN PROGRAMIH, KI VZPODBUJAJO POZITIVEN ODNOS DO INVALIDOV. OSNOVNA CILJNA SKUPINA SO POŠKODOVANCİ HRBTENJAČE, KI PREHAJAJO IZ BOLNIŠNIČNE OBRAVNAVE NA PRVO MEDICINSKO REHABILITACIJO. VSAK SPREJET ČLAN PREJME VSE POTREBNE INFORMACIJE, KAR ZADEVA NJEGOVO INVALIDNOST. ZELO POMEMBEN JE ZAČETNI, PREDVSEM STROKOVEN INDIVIDUALEN PRISTOP K POSAMEZNIKU. POMEMBNO JE VKLJUČITI TUDI SVOJCE.

#### - SPREJEM V ČLANSTVO

SPREJEM V ČLANSTVO UREJA PRAVILNIK O VČLANJEVANJU. POSAMEZNIK SE VČLANI NA OSNOVI PRISTOPNICE OZIROMA



ODGOVARJAJOČE MEDICINSKE DOKUMENTACIJE IN MNENJA ZDRAVNIKA, SPECIALISTA - FIZIATRA, KOT TUDI ODDELČNEGA ZDRAVNIKA ZA PARAPLEGIJO NA INŠTITUTU RS ZA REHABILITACIJO INVALIDOV V LJUBLJANI.

#### - VKLJUČEVANJE V ŽIVLJENJE

ZELO JE POMEMBEN PSIHOLOŠKI IN PEDAGOŠKI PRISTOP PRI NAČINU VKLJUČEVANJA PARAPLEGIKOV V ŽIVLJENJE OZIROMA V OKOLJE, KJER JE ŽIVEL PRED POŠKODBO. DRUŠTVO PRI TEM VKLJUČUJE TUDI SVOJCE IN JIH SEZNANJA Z IZKUŠNJAMI, ZA LAŽJE PREMAGOVANJE NASTALEGA STANJA. SKRATKA GRE ZA ZELO VIDEN PROBLEM, KAKO POSAMEZNIKA VKLJUČITI GLEDE NA STANJE INVALIDNOSTI V ŽIVLJENJE, KO SO KAR NAENKRAT PRED NJIM NEPREDVIDENE IN NEPREMOSTLJIVE OVIRE.

#### - PREVENTIVA

PREVENTIVA OSTAJA KOT NAJUČINKOVITEJŠE SREDSTVO, DA SE PREPREČI ŠE HUJŠE STANJE KI JE LAHKO KATASTROFALNO - NEPOPRAVLJIVO. DELUJEMO NA REŠEVANJU PSIHOSOCIALNIH SITUACIJ, MEDICINSKO ŽE REHABILITIRANIH ČLANOV. DOŽIVETO SITUACIJO JE POTREBNO PRENESTI V REDNO ŽIVLJENJE. PREVENTIVNO DELUJEMO Z OHRANJEVANJEM ZDRAVJA, PREGLEDI, ZDRAVSTVENO IN INTIMNO NEGO. ZELO POMEMBNA JE PREVERJENA METODA UČENJA DRUG OD DRUGEGA.

#### - NABAVA ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV

ORTOPEDSKI - TEHNIČNI IN SANITARNI PRIPOMOČKI SPREMLJAJO PARAPLEGIKE VSE ŽIVLJENJE. OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE NAM VEDNO BOLJ ONEMOGOČA S SVOJIMI CENOVNIMI STANDARDI DOSTOP DO KVALITETNIH PRIPOMOČKOV, KI SO NUJNO POTREBNI. NAJVEČKRAT JE POTREBNO DOPLAČILO TUDI DO 50% VREDNOSTI (RAZEN PRI PROGRAMU INKONTINENCE), PA TUDI TU V VEČINI PRIMEROV NE ZADOSTUJE. PROBLEM NASTAJA ZLASTI PRI ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO OGROŽENIH ČLANIH. NEPOGREŠLJIV PRIPOMOČEK ZA PARAPLEGIKA IN TETRAPLEGIKA JE SEDEŽNA - ANTIDECUBITALNA BLAZINA "ROHO", BREZ KATERE SE OBVEZNO POJAVI "DECUBITUS" (POSLEDICE SO DOLGOTRAJNE), PRAVILNIK PA DOLOČA DOPLAČILO PREKO 60% NABAVNE CENE. SAMO DVA LEŽALNA DNEVA V BOLNIŠNICI FINANČNO NADOMESTITA OMENJENO DOPLAČILO. NA ŽALOST IN DRUŽBENO ŠKODO JE POSLEDICA TEGA LAHKO LEŽALNIH DNI NEKAJ TEDNOV, MESECEV. POLEG TEGA PA JE ŠE VRSTO DRUGIH SOCIALNO VARSTVENIH POTREB, KI SO OD PRIMERA DO PRIMERA RAZLIČNEJŠI, ZAHTEVNEJŠI,...

#### - SOCIALNE POMOČI

SOCIALNE POMOČI LAHKO PREJMEJO ČLANI, KI IMAJO IZRAZITO OKRDNJENE MOŽNOSTI ZA ŽIVLJENJE. V PRENEKATERIH PRIMERIH GRE ZA DEJANSKO PREŽIVETJE. MED SVOJIMI ČLANI SE S TOVRSTNIMI TEŽAVAMI V ZADNJEM ČASU VSE BOLJ SREČUJEMO. OSNOVA ZA PREJEM SO KRITERIJI IN DEJANSKI PRIKAZ SOCIALNEGA STANJA V DANEM TRENUTKU, PRIMERU TER MNENJU DRUŠTVA IN OSEBNEGA STIKA S POSAMEZNIKOM.

#### - KARTE ZA KOPANJE

TOPLIŠKO KOPANJE ZELO UGODNO VPLIVA NA SAMO TELO. PRI KOPANJU V TERMALNIH VODAH SE ODPRAVLJAJO SPAZMI, BOLJŠA JE PREKRVAVITEV IN VEČJA JE GIBLJIVOST CELOTNEGA LOKOMOTORMEGA APARATA. ZARADI NAVEDENE INVALIDNOSTI MORAMO ZAGOTOVITI KOPANJE V PRILAGOJENIH BAZENIH, S ČEMER SO POVEZANI DODATNI STROŠKI PREVOZOV IN USPOSOBLJENI SPREMLJEVALCI. DRUŠTVO V TA NAMEN ČLANOM OMOGOČA POMOČ PRI NAKUPU KART ZA PRIMEREN BAZEN.

#### - SOCIALNO DELO NA TERENU

ZA POSAMEZNE, VČASIH KAR AKUTNE PRIMERE, SE JE NUJNO TREBA POVEZOVATI S CENTRI ZA SOCIALNO DELO. VELIKO USPEŠNIH REŠITEV JE LAHKO V DOMAČEM OKOLJU. ZA DOBRO REŠITEV SOCIALNIH PROBLEMOV SO POTREBNE DOBRE INFORMACIJE, ZATO V TO PODROČJE SODI ANKETIRANJE IN ZBIranJE DEJANSKIH PODATKOV - ANALIZA STANJA. SOCIALNI REFERENT PRI DRUŠTVU TO DELO OBVLADUJE IN DOBRO OPRAVLJA TER HKRATI NADGRAJUJE ZNANJE S PODROČJA SOCIALNEGA DELA.

### - OBNOVITVENA REHABILITACIJA

OBNOVITVENA REHABILITACIJE JE ZDRAVSTVENA STORITEV S KATERO VZDRŽUJEMO IN OHRANJAMO PSIHO-FIZIČNE IN ŽIVLJENJSKE FUNKCIJE PARAPLEGIKOV IN TETRAPLEGIKOV. V PROGRAMU VSAKOLETNE OBNOVITVENE REHABILITACIJE GRE ZA NUJNE UKREPE, DA OBNOVIJO FUNKCIJE IN NADOMESTIJO IZGUBO FUNKCIONALNE OMEJITVE. V TA IZJEMNO POMEMBEN PROGRAM KI GA PREKO ZPS IZVAJAMO PO POGODBI Z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE V POGOJIH, KI OMOGOČAJO SKUPINSKO TERAPIJO IN RAZNE SERVISNE STORITVE, JE VKLJUČENA CILJNA SKUPINA (ČLANI DRUŠTVA).

### - STROKOVNE PUBLIKACIJE

LAIČNO IN STROKOVNO JAVNOST BOMO INFORMIRALI O PROBLEMATIKI IN REŠEVANJU PROBLEMOV NAŠIH ČLANOV OZIROMA POTREBI PO REŠEVANJU NAVEDENEGA SKOZI STROKOVNE PUBLIKACIJE (BILTENI, BROŠURE, SKRIPTE, ZLOŽENKE...), SAJ JE TOVRSTNE LITERATURE PREMALO. ZA AVTORJE PUBLIKACIJ SO PREDVIDENI STROKOVNI DELAVCI S PODROČJA PARAPLEGIJE IN TETRAPLEGIJE, SODELUJEJO PA TUDI SAMI ČLANI.

## 2. OHRANJANJE ZDRAVJA

PROGRAM OHRANJANJA ZDRAVJA ZAJEMA ŠIROKO PALETO AKTIVNOSTI, KI SO STROKOVNO VODENE, CILJNE SKUPINE PA SO VSI ČLANI, PREDVSEM TEŽJE PRIZADETI. ZARADI NENEHNEGA SEDENJA OZIROMA LEŽANJA SO NUJNE TERAPEVTSKE, GIBALNE, REKREATIVNE IN PSIHO-SOCIALNE DEJAVNOSTI. PROGRAM SE IZVAJA V ŠPORTNO REKREATIVNIH OBJEKTIH (ZAPRTIH IN ODPRTIH) POD NADZOROM. V TA NAMEN SMO IZDALI NEKAJ PISNIH NAPOTKOV ZA ČLANE, KI SE NE UDELEŽUJEJO REDNO ORGANIZIRANIH ŠPORTNO-REKREATIVNIH DEJAVNOSTI. V NAMEN OHRANJEVANJA ZDRAVJA DRUŠTVO NAMENJA ZNATNA SREDSTVA. SODELUJEMO TUDI V PROGRAMIH OHRANJEVANJA ZDRAVJA, V ORGANIZIRANI OBNOVITVENI REHABILITACIJI IN REKREATIVNO POČITNIŠKIH HIŠICAH V ČATEŽU.

## 3. PREVOZI

KOMUNIKACIJA JE EDEN OD OSNOVNIH PROBLEMOV CILJNE SKUPINE. ZATO JE PRILAGOJENOST AVTOMOBILA ŠE KAKO POMEMBNA ZA POTOVANJA INVALIDOV V BOLJ ALI MANJ ODDALJENE KRAJE. ORGANIZIRAN IN UREJEN PREVOZ OMOGOČA PARAPLEGIKOM EDINO MOŽNOST ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE. POTREBA PO PREVOZU JE TRAJNA IN ZATO NUJNA. VSE DOGAJANJE V DRUŠTVU JE ODVISNO OD PREVOZOV. DRUŠTVO JE S POMOČJO SREDSTEV EU IN ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE PRIDOBILLO PRILAGOJENO KOMBINIRANO VOZILO S KATERIM UREJA SKUPINSKE PREVOZE SVOJIH ČLANOV.

ČLANI PA SE VSAK PO SVOJIH ZMOŽNOSTIH IŠČEJO PRI SVOJIH POTREBAH. NA VIDEZ NAVADNO PRESEDANJE Z INVALIDSKEGA VOZIČKA NA SEDEŽ V AVTOMOBILU PRINAŠA S SEBOJ TUDI TEŽAVE: PRIMerno VOZILO, PRIMEREN VOZIČEK IN SPOSOBNOST PRESEDANJA TER VNAŠANJA VOZIČKA V AVTOMOBIL.



**Erwan Fouéré, takratni veleposlanik EU v Sloveniji, je predal vozilo za prevoz invalidov v uporabo.**

## 4. ŠPORT - REKREACIJA

ŠPORTNA DEJAVNOST ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE JE PRAV TAKO POMEMBNA KOT KRUH. ŠPORT IN REKREACIJA JE ZA PARAPLEGIKA POTREBNA, SAJ SE TAKO KREPI TELO IN DVIGUJE PSIHO-FIZIČNA ZAVEST. PO ZASLUGI ORGANIZIRANE ŠPORTNO REKREATIVNE DEJAVNOSTI JE ZDRAVSTVENO STANJE ZADOVOLJIVEJŠE. TUDI TEŽJE PRIZADETIM ČLANOM

OMOGOČAMO UKVARJANJE S ŠPORTOM, SAJ SE V BOGATI PALETI ŠPORTNIH VSEBIN LAHKO VSAK ČLAN IDENTIFICIRA IN TEKMUJE ALI NASTOPA V KATEGORIJ SEBI ENAKIH. DOLŽNOST DRUŠTVA IN POSLANSTVO DRUŠTVA JE TA, DA TUDI NA TEM PODROČJU POLNO DELUJE.

## 5. KULTURA

KULTURNA DEJAVNOST PARAPLEGIKOV OPOGUMIJA VSE TISTE, KATERI DOŽIVLJAJO NJIM PODOBNO USODO TER IZOBRAŽUJE OSTALE. KULTURNA DEJAVNOST SE V DRUŠTVU IZVAJA GLEDE NA INTERESE ČLANOV, IZRAŽAJO PA SE V KONČNIH IZDELKIH, KOT SO SLIKE, IZDAJE KNJIG, FILOGRAFIJE, ROČNA DELA,... ORGANIZIRAMO SKUPINSKE OGLEDI KULTURNIH PRIREDITEV, RAZSTAVE IN IZOBRAŽEVALNE LIKOVNE DELAVNICE. ZARADI ARHITEKTURNIH OVIR SE LAHKO KULTURNIH PRIREDITEV UDELEŽUJEMO LE ORGANIZIRANO.

### - DOMAČE AKTIVNOSTI

NAŠA ORGANIZACIJA SKRBI ZA UDELEŽBO NA RAZSTAVAH IN LIKOVNIH DELAVNICAH ŠIROM PO SLOVENIJI. V LETU 2000 JE BILA PO DOLGIH LETIH ORGANIZIRANA LIKOVNA DELAVNICA V SEMIČU Z NAMENOM VKLJUČEVANJA NOVIH INTERESENTOV ZA LIKOVNO DEJAVNOST, KAR SEDAJ VZDRŽUJEMO VSAKO LETO. POLEG TEGA JE NAVEZAVA Z ZVEZO LIKOVNIH DRUŠTEV SLOVENIJE POMAGALA, DA LAHKO SODELUJEMO Z VSEMI POTREBNIMI STROKOVNJAKI IN INSTITUCIJAMI - USTANOVAMI.

### - MEDNARODNE AKTIVNOSTI

NAŠI ČLANI SODELUJEJO NA MNOGIH MEDNARODNIH RAZSTAVAH, ALI LIKOVNIH RAZSTAVAH IN DELAVNICAH, KI JIH ORGANIZIRA MEDNARODNA ZVEZA SLIKARJEV, KI RIŠEJO Z USTI ALI NOGAMI. MED NJIMI IMAMO KAR TRI ČLANE: VOJKO GAŠPERUT, BENJAMIN ŽNIDARŠIČ IN DRAGICA SUŠANJ. ČLAN TEGA ZDRUŽENJA JE BIL TUDI NAŠ UMRLI ČLAN STOJAN ZAFRED. TESNO SODELUJEMO TUDI Z KULTURNO DEJAVNOSTJO ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE.

## 6. INTERESNA DEJAVNOST

ZDRUŽEVANJE IZRAŽAJO NAGNENJA IN LJUBITELJSKO ALI PROFESIONALNO PRIPADNOST ZADOVOLJEVANJA POTREB PARAPLEGIKOV. V ORGANIZACIJI SE ZDRUŽUJEMO :

- RADIOAMATERJI
- RAČUNALNIČARJI

## 7. PSIHOSOCIALNA DEJAVNOST

IZKUŠNJE KAŽEJO, DA NAŠI ČLANI PREVEČKRAT ZAPADEJO V PSIHIČNE TEŽAVE. TEŽKA INVALIDNOST POVZROČA PREVELIKE TRAVME. V TA NAMEN ORGANIZIRAMO V PROSTORIH, KI JIH IMA V LASTI ZVEZA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE, SKUPNA SREČANJA S POSEBNO PSIHO-TERAPIJO. TA SKUPNA SREČANJA PA POMENIJO TUDI OSVEŠČANJE ČLANOV IN DAJANJE POTREBNIH NASVETOV IZ ŽIVLJENJA PARAPLEGIJE IN TETRAPLEGIJE. ORGANIZIRAMO TUDI DRUGA SREČANJA Z ENIM SAMIM CILJEM: IZBOLJŠATI KAKOVOSTI ŽIVLJENJA PARAPLEGIKOM IN TETRAPLEGIKOM, V NEKATERIH PRIMERIH PA TUDI NJIHOVIM SVOJCEM. NA SVOJCE KAR MALO POZABLJAMO, PA DOSTIKRAT PROBLEM NI ENOSTAVEN.

## 8. PREBIVANJE IN PRILAGAJANJE OKOLJA

PROGRAM PREBIVANJA IN PRILAGAJANJA OKOLJA JE DOLGOROČNA NALOGA DRUŠTVA IN POSAMEZNIKOV. BIVALNO OKOLJE ZA INVALIDE JE ŠE VEDNO NEUREJENO TAKO V ZASEBNIH STANOVANJIH KOT V JAVNIH USTANOVAH (ZDRAVSTVENI DOMOVI, KULTURNI DOMOVI, TRGOVINE, URADI, ŠOLE IN DRUGI OBJEKTI IN POVRŠINE - PARKIRNI PROSTORI, ROBNIKI, RAZNI DOHODI, ITD.). GRE PREPROSTO ZA UREJEN IN NEMOTEN DOSTOP Z INVALIDSKIMI VOZIČKI. ŽAL SE PRAVILNIKI IN ZAKONI O GRADNJI BREZ ARHITEKTURNIH OVIR ŠE VEDNO NE SPOŠTUJEJO. TUDI V PRIHODNJE BOMO SODELOVALI IN OPOZARJALI NA KONKRETNE PROBLEME V ZVEZI S TEM, PREDVSEM TAM, KJER ČLANI ŽIVIJO.



**Lep izlet na Mašun, kjer smo si ogledali tudi predstavitev o naših gozdovih in medvedih.**



**Naše članice in člani na izletu na Voglu.**



**Novoletno srečanje v Gostinski šoli v Izoli.**

**Svetovni popotnik z invalidskim vozičkom Choi iz Koreje na obisku v Pastojni.**

**Srečanje s poslanci, župani in njihovimi namestniki na Hudičevcu.**





**Priprave za izlet z ladjo na Izolski panti.**



**Predsednik Željko Geci kuha golaž na srečanju v Vipavi.**



**Na razstavi Stojana Zafreda sta se nam pridružila Franc Hočevnar in Miro Cerar.**



**Z italijanskimi župani smo obiskali Notranjsko in pripravili srečanje z našimi župani.**

## SREČANJA V SLIKI IN BESEDI

**U našem domu v Semiču smo se vedno imeli lepo.**



**Ekipe slovenske RAI v Trstu, ki je z našimi člani posnela film Zgodbe o volji in moči, ki ga predstavljamo po osnovnih šolah.**



## PRIZNANJA, KI JIH JE POTRDILA KOMISIJA ZA PRIZNANJA PRI DPIK

### ČASTNI ČLANI

#### EMA GAŠPARUT

EMA GAŠPERUT SI ZASLUŽI NAZIV ČASTNA ČLANICA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA ZA LAIČNO POMOČ IN SPREMLJANJE INVALIDOV SKOZI CELO OBDOBJE DELOVANJA ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. PO POŠKODBI HRBTENJAČE SVOJEGA SINA JE VSE SVOJE ŽIVLJENJE POSVETILA SPREMLJANJU NAŠE ORGANIZACIJE IN PO VSEH SVOJIH MOČEH POMAGALA VSEM ČLANOM, KI SO JO PROSILI ZA POMOČ.

NJENO VZTRAJANJE V IZRAZU POMOČI, VSPodbujanju in poganjanju socialne misli, vseh teh letih ni niti za trenutek popustilo. Takšna kot je bila Ema Gašperut pred mnogimi leti, takšna je tudi danes. Njeno celostno življenjsko držo, s katero se je znala postaviti za našo organizacijo in naše člane, označi njeno uporništvu in zvestoba lastnemu primorskemu temperamentu. S svojo spodbudo našim članom je vedno odločna, nasmejana, ljubeča oseba, ki v novem invalidskem svetu za posameznika nikoli ne išče bližnjic, temveč ga mu podaja kot raziskovalni prostor sočutja in nikoli ne zdrsnje čez rob pomilovanja.

Društvo paraplegikov Istre in Krasa je bila vedno njena organizacija, čeprav dejansko nikoli ni bila njena članica, zato jo upravičeno, sedaj po 30. letih delovanja predlagamo, da to postane.



#### BOJAN RAVBAR

BOJAN RAVBAR JE S SVOJIM NEPOSREDNIM DELOM Z INVALIDI CELO ŽIVLJENJE PRISPEVAL K HUMANIZACIJI ODNOSA DO INVALIDOV, DO OBRAVNAVE INVALIDOV IN DO OBRAVNAVE SOCIALNE PROBLEMATIKE. POLEG SVOJEGA PASTORALNEGA DELA, SE JE NAMREČ LOTIL ENEGA IZMED POMEMBNIH IZZIVOV, TO JE NEGATIVNIH STALIŠČ, KI JIH ŠE VEDNO IZRAŽAJO MNOGI, KER NE DOJEMAJO, DA INVALIDI LAHKO DAJO IN DAJEJO POZITIVEN PRISPEVEK K RAZVOJU NAŠE DRUŽBE.

S SVOJIMI AKTIVNOSTMI JE PRISPEVAL K UTRJEVANJU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN K SPREMINJANJU MISelnosti ljudi, ki so vse preveč pozorni samo na invalidnost, ne vidiJO pa človeka. Pri invalidih je, poleg tega, da jim je dal vsO podporo, vzpodbujal interes, da se spopadeJO z lastnimi težavami, saj je menil, da je od človekove volje, gibanja in ustvarjalnega dela odvisno počutje in zdravstveno stanje.

V vlogi župnika v KoprU in Piranu je sledil najbolj očitno izraženiM potrebam vseh skupin uporabnikov po domu, po prostoru, kjer bi lahko, vsi tisti, ki nimajo nikogar, našli vsaj delček topline. V župnišču v Piranu so se srečevali invalidi iz vse takratne Jugoslavije in med njimi mnogi člani našega društva, ki jih je spodbujal in negoval.

Vsi njegovi cilji in prizadevanja, ki so ostali v njegovem srcu, pa so kljub njegovi preselitvi v Firence ostali povezani z nami in našo organizacijo, zato ga predlagamo za častnega člana Društva paraplegikov Istre in Krasa.



## ZLATI ZNAK

### VOJKO GAŠPARUT

KOT USTANOVNI ČLAN JE VOJKO GAŠPERUT ZAČEL SVOJE DELO PRI ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE IN GA NADALJEVAL TUDI KOT USTANOVNI ČLAN DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA. KOT PREDSTAVNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE V SKUPŠČINI ZPS POMEMBNO SODELOVAL PRI RAZVOJU ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE, ŠE POSEBNO PRI RAZVOJU NJENIH KULTURNIH PROGRAMOV. KOT USPEŠEN SLIKAR Z USTI IN POMEMBEN ČLAN MEDNARODNEGA ZDRUŽENJA SLIKARJEV Z USTI ALI NOGAMI, JE S SVOJO VZPODBUDO POMEMBNO POMAGAL TUDI DRUGIM PODOBNIM NAŠIM SLIKARJEM PRI VSTOPU V TO ORGANIZACIJO IN JIM S TEM OMOGOČIL NJIHOV RAZVOJ. S SVOJIMI LIKOVNIMI DELAVNICAMI PO OSNOVNIH ŠOLAH JE POMEMBNO PRIBLIŽAL INVALIDNOST MLADIM IN JIM NA POZITIVEN NAČIN PRIKAZAL NAŠE SPOSOBNOSTI.



V VSEH OKOLJIH JE IZJEMNO CENJEN IN SPOŠTOVAN SOGOVORNIK IN JE ZNAL BITI KLJUB SVOJIM TEŽAVAM IN OBREMENJENOSTI VEDNO NASMEJAN, POLN ELANA IN ŽIVLJENJSKE ENERGIJE. JE ČLOVEK S HUMANO NARAVNANOSTJO, LJUBEZNIJO IN VESELJEM DO ŽIVLJENJA. KULTURNO MISEL IN ČUT ZA SOCIALNE PROGRAME JE NENEHNO ŠIRIL S SVOJIM ZGLEDOM, RAVNANJEM IN RAZMIŠLJANJEM, KJERKOLI SE JE POJAVLJAL. ZELO VESTNO IN REDNO JE SODELOVAL PRI DELU DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN VSA LETA SVOJE INVALIDNOSTI SODELOVAL PRI KULTURNIH IN DRUGIH AKCIJAH, KI SO BOGATILE PROGRAM DRUŠTVA.

### ZVEZDAN PALADIN

ZVEZDAN PALADIN JE BIL KOT USTANOVNI ČLAN DRUŠTVA ŽE TAKOJ NA ZAČETKU ENA OD GONILNIH SIL DRUŠTVU. VEDNO V OZADJU PRIPRAVLJEN NA DELO IN POMOČ DRUGIM. VELIKO JE DOPRINESEL K INTEGRACIJI ČLANOV V OKOLJE S POMOČJO PRI PRILAGAJANJU VOZIL IN DRUGIMI INOVATIVNIMI REŠITVAMI PRI DRUGIH VPRAŠANJH PRI ASIMILACIJI V OKOLJE. INTENZIVNO JE SODELOVAL V GRADBENEM ODBORU IN POMOČ PRI ADAPTACIJI PROSTOROV NA LOKACIJI V FORNAČAH. POSEBNO RAD JE NUDIL INDIVIDUALNO POMOČ NOVIM ČLANOM. DOLGA LETA JE BIL SKRBEIN IN VESTEN GOSPODAR SLUŽBENIH PROSTOROV. KOT ČLAN UPRAVNEGA ODBORA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE VEDNO ZAGOVARJAL BOLJ KAKOVOSTNO DRUŽENJE IN PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA, PRIDOBIVANJE POZITIVNEJŠIH IZKUŠENJ IN SAMOPODOBE SKOZI DELO V DRUŠTVU PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA, POMOČ PRI RAZVIJANJU LASTNEGA IZRAŽANJA IN KOMUNICIRANJU, KONSTRUKTIVNEM REŠEVANJU TEŽAV IN OSEBNIH STISK TER VZPOSTAVLJANJU ZAUPANJA IN ODGOVORNOSTI.



### KLAVDIJ KOREN

KLAVDIJ KOREN JE BIL KOT DOLGOLETNI TAJNIK DRUŠTVA, SOORGANIZATOR PRI VSEH DEJAVNOSTIH DRUŠTVA IN POGOSTO POBUDNIKI ZA SODELOVANJE Z RAZLIČNIMI STROKOVNIMI USTANOVAMI IN STROKOVNJAKI. PRI SVOJEM DELU NAMREČ SKUPAJ S ČLANI UPRAVNEGA ODBORA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN ČLANI DRUŠTVA VSEKOZI IŠČE REŠITVE, KI SO V KORIST PARAPLEGIKOM IN TETRAPLEGIKOM. NENEHNO IŠČE OBLIKE SOCIALNIH VEŠČIN IN PRILOŽNOSTI ZA DOSEGANJE USPEHOV NA RAZLIČNIH PODROČJIH ŠE ZLASTI ZA RAZVIJANJE POZITIVNE SAMOPODOBE INVALIDOV.



V ZADNJIH LETIH SE JE PRIUČIL NA RAČUNALNIKU IN KOT BLAGAJNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA POŽRTVOVALNO IN VESTNO LOTIL ODGOVORNEGA TIMSKEGA DELA. ZATO LAHKO

Z GOTOVOSTJO TRDIMO, DA SO PROGRAMI DRUŠTVA ZARADI NJEGOVIH PRIZADEVANJ VZORNO, KAKOVOSTNO IN TRANSPARENTNO VODENI. RAZVIJANJE DOBRE PRAKSE DELA S ČLANI IN UPOŠTEVANJE KODEKSA ETIČNIH NAČEL STA TEMELJNI OBLIKI DELA, KI JU KLAVDIJ KOREN DOSLEDNO UPOŠTEVA PRI SVOJEM DELU IN JU ZAHTEVA TUDI OD SVOJIH SODELAVCEV.

## GECI ŽELJKO

ŽELJKO GECI SI ZLATI ZNAK ZASLUŽI ZA SVOJ NEIZBRISNI PRISPEVEK PRI VODENJU DRUŠTVA, KI GA JE ZAZNAMOVALO 20 LETNO DELO KOT PREDSEDNIKA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN S TEM TUDI ČLANA UPRAVNEGA ODBORA ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE IN PET LET KOT ČLANA UPRAVNEGA ODBORA IN ŠPORTNEGA REFERENTA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA.

ŽELJKO GECI SE JE TAKOJ PO POŠKODBI HRBTENJAČE SPRIJAZNIL S SVOJIM STANJEM IN ZAČEL AKTIVNO SODELOVATI PRI DRUŠTVU. KOT PREDSEDNIK DRUŠTVA JE REDNO IZPOLNJEVAL VSE SVOJE OBVEZNOSTI IN VSEM TISTIM, KI SO NA NOVO PRIHAJALI V DRUŠTVO ZNAL POMAGATI V SOCIALNIH IN ZDRAVSTVENIH STISKAH. V KONTAKTU Z LOKALNO SKUPNOSTJO JE ZNAL SOGOVORNIKOM PREDSTAVITI NAŠO DRUGAČNOST. DRUŽINAM ČLANOV JE NUDIL KONSTRUKTIVNO POMOČ IN V ODNOSU DO NJIHOVIH POTREB ZNAL POISKATI STIK Z RAZLIČNIMI STROKOVNIMI USTANOVAMI IN STROKOVNJAKI, KI SODELUJEJO V SISTEMU SOCIALE IN ZAPOSLOVANJA.

ZNAL JE SVOJE ČLANE MOTIVIRATI ZA RAZVOJ SPOSOBNOSTI IN ZMOŽNOSTI IN KOT ČLAN UPRAVNEGA ODBORA ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE PRIPOMOGEL K SKRBI ZA VSESTRANSKI RAZVOJ NAŠE ORGANIZACIJE.

SVOJE ZNANJE IN IZKUŠNJE ŠTEVILNIH DRUGIH JE ZNAL POVEZATI IN USTVARJALNO UPORABITI ZA RAZLIČNE OBLIKE POMOČI LJUDEM Z INVALIDNOSTJO TER LAIČNIH IN STROKOVNIH DELAVCEV. S TEM JE TUDI SOOBLIKOVAL OKOLJE IN POGOJE ZA ENAKOPRAVEN ODNOS DO ČLANOV TER SPREJEMANJE NJIHOVE DRUGAČNOSTI IN NJIHOVO INTEGRIRANJE V OBIČAJNO SOCIALNO OKOLJE

## SREBRNI ZNAK

### DANILO JAKOMIN

NJEGOVO DOLGOLETNO DELO BLAGAJNIKA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA OZNAČUJE VE-LIKA MERA ODGOVORNOSTI, PRIPRAVLJENOSTI PRISLUHNETI DRUGIM TER POMAGATI LJUDEM. SKOZI TO NJEGOVO DELO UŽIVA TUDI MED SODELAVCI UGLED IN PRIZNANJE.

ZAVZETO DELUJE PRI VSEH INTERESNIH DEJAVNOSTIH DRUŠTVA, ŠE POSEBNO STA MU BLIZU ŠAH IN RADIOAMATERSTVO. AKTIVEN JE KOT ORGANIZATOR ŠAHOVSKIH SREČANJ, ZELO VESTNO IN ODGOV-ORNO, OB UPOŠTEVANJU VSEH POSEBNOSTI NAŠIH ČLANOV, IZPOLNJUJE VSE SVOJE OBVEZNOSTI, KI SI JIH KAR SAM NALOŽI NA RAME. SKOZI RADIOAMATERSKA SREČANJA PA SE Z ŽENO NORMO PODA NA IZLET V PLANINE IN IŠČE RADIOAMATERSKO VEZO IN S TEM NJEGOVO NAJLJUBŠO DEJAVNOST ŠE INTENZIVNEJE RAZVIJA IN POGLABLJA.

### EDO CERKVENIK

50. LETNICA LAHKO ZELO ZAZNAMUJE ČLOVEKOVO ŽIVLJENJE ŠE POSEBNO PA TO LAHKO GOVORIMO V PRIMERU, KO NEKDO DOČAKA NA INVALIDSKEM VOZIČKU PETDESETLETJE AKTIVNEGA ŽIVLJENJA. EDO CERKVENIK JE BIL IN BO VEDNO ZALJUBLJEN V RADIOAMATERSTVO, KI MU JE PRIVZGOJIL POZI-TIVNO SAMOPODOBO IN POMAGALO SKOZI OVIRE V ŽIVLJENJU. EDO JE ŽIV LEKSIKON ZGODOVIN-





SKEGA DOGAJANJA V INŠTITUTU ZA REHABILITACIJO PRED MNOGIMI LETI. NJEGOV SPOMIN JE NEIZBRISAN IN TUDI DOGODKI, KI JIH JE DOŽIVEL V OKVIRU DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE SO GA ZAZNAMOVALI S POZITIVNO ŽIVLJENJSKO IZKUŠNJO. BIL JE UDELEŽENEC PARAOLIMPIJSKIH IGER V HEIDELBERGU NA KAR JE ŠE POSEBNO PONOSEN. S SVOJIM NEPOSREDNIM DELOM Z INVALIDI JE PRISPEVAL K HUMANIZACIJI ODNOSA DO INVALIDOV, DO OBRAVNAVE INVALIDOV IN DO OBRAVNAVE SOCIALNE PROBLEMATIKE, NA LOKALNEM, REGIJSKEM TER ŠIRŠEM MEDNARODNEM NIVOJU.

## BRONASTI ZNAK

### Boško Božič

Boško Božič je že na začetku svoje invalidnosti sprejel izziv, ki mu ga je usoda namenila in se v sodelovanju z Društvom paraplegikov Istre in Krasa lotil pomagati novim invalidom sprejemati svojo drugačnost. Na področju povezovanja je imel in še ima izreden občutek za sodelovanje z drugimi invalidskimi organizacijami, saj je bil vedno pripravljen odzvati se vsakemu povabilu na srečanje in dialog.

Kot športni referent Društva paraplegikov Istre in Krasa in organizator športa in rekreacije deluje povezovalno med člani in drugimi akterji, tako vladnimi kot nevladnimi. Ker so potrebe članstva izredno široke in različne pa od njega na terenu različni interesi predstavljajo vedno nova pričakovanja in odzive. Z njegovim neposrednim delom in vzgledom so se invalidi lahko vključevali v kvalitetnejšo obliko življenja, saj so skozi številna športna tekmovanja rasli tudi osebnostno, socialno in emocionalno. V zadnjih letih kot gospodar redno skrbi za čistočo in urejenost naših prostorov. Skozi vse to pa se je tudi sam zgradil v samostojno in uspešno osebnost in tudi kot tekmovalec v kegljanju in športnem ribolovu na državnem nivoju dosegel nekaj odmevnih rezultatov.



### Srečko Petkovšek

Srečko Petkovšek kot socialni referent skrbi za dobro počutje članov in z obiski na domu in v bolnišnicah poskrbi, da iz prve roke v društvu izvemo za potrebe članov. Njegov pristop je za uporabnike dragocen zato, ker jim ohranja upanje in moč za samoaktiviranje. V iskanju rešitev se skupaj s člani Upravnega odbora Društva paraplegikov Istre in Krasa ne omejuje zgolj na obstoječe možnosti pomoči, ampak išče nove poti, s katerimi nastajajo kakovostni premiki v obravnavi socialne problematike. Pa naj si gre za izboljševanje življenjskih razmer ali osvobajanje od vsega, kar negativno vpliva na kakovost življenja. Z vsebinami s področja gibalno-športnega področja, razvija pozitiven odnos do športa in s tem dopolnjuje osnovni cilj posameznika, da razvije svoja znanja v skladu s svojimi sposobnostmi na vseh področjih do najvišje možne meje. Nihče, še posebno pa ne v sferi socialnega varstva, ne more svojega dela opravljati dobro, če v njem ne vidi svojega poslanstva in ga ne opravlja s srcem. Za Srečka lahko rečemo da ima to srce in veliko mero topline in človečnosti. Vedno ima pred očmi dejstvo, da mora vsako delo na področju socialne stremeti k spodbujanju pozitivnih sprememb in razvoju posameznika, družine, skupine, skupnosti in celotne družbe.



### Valter Mahne

Valter Mahne je kot dolgoletni član Upravnega odbora Društva paraplegikov Istre in Krasa in kot predstavnik v Skupščini Zveze paraplegikov Slovenije, zagovarjal, da je našim članom potrebno predvsem zagotavljati takšne razmere, ki bodo posameznikom



OMOGOČALE OHRANJANJE DOSTOJANSTVA, URESNIČEVANJE RAZVOJNIH MOŽNOSTI TER PREPREČEVALE SOCIALNO IZKLJUČENOST. VEDNO JE BIL AKTIVEN PRI SESTAVI IN IZVAJANJU PROGRAMOV DRUŠTVA, ŠE POSEBEJ JE RAD POSKRBEL ZA ČLANE IZ SVOJEGA OBMOČJA BIVANJA IN NAVEZE STIKOV Z OBČINO ILIRSKA BISTRICA. PREDVSEM MU JE BLIZU PODROČJE SOCIALNEGA IN ZDRAVSTVENEGA VARSTVA, KI STA OSNOVA ZA VARNOST IN DELAVNOST TER AKTIVNOST NAŠIH ČLANOV. TEMELJI NA NAČELIH SOCIALNE PRAVIČNOSTI, SOLIDARNOSTI TER ODGOVORNOSTI POSAMEZNIKA ZA ZAGOTAVLJANJE SOCIALNE VARNOSTI POSAMEZNIKA, SO MU BILE VEDNO BLIZU.

S SVOJO PRIPRAVLJENOSTJO PRI POMOČI ČLANOM, JE KOT DOLGOLETNI PODPREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA S PRISTNIM ODNOSOM DO ČLANIC IN ČLANOV, PRISPEVA VELIK DELEŽ K NJIHOVEMU VKLJUČEVANJU V ŠIRŠE SOCIALNO OKOLJE, NJIHOVEMU DOSTOJANSTVU, PREDVSEM PA K RAZVIJANJU SOLIDARNOSTI IN STRPNOSTI.

## PRIZNANJA

### MATJAŽ ČERNE

MATJAŽ ČRNE ŽE LEP ČAS AKTIVNO SODELUJE KOT ČLAN UPRAVNEGA ODBORA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA. KOT TAJNIK S SVOJIM ŠIROKIM ZNANJEM, TOPLIM IN SPODBUDNIM PRISTOPOM, S SPREJEMANJEM, RAZUMEVANJEM IN NEIZMERNO DELOVNO ENERGIJO USTVARJA POZITIVEN PRISTOP DO REŠEVANJA PROBLEMOV. JE GONILNA SILA, KI NE DOPUŠČA STEREOTIPOV, AMPAK SPodbUJA K ISKANJU VEDNO NOVIH OBLIK DELA. IZDELAL ŠTUDIJO JADRANJA ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE IN KOORDINIRA Z MLAJŠIMI ČLANI PRI UVELJAVITVI NOVONASTALIH ŠPORTNIH DISCIPLIN, Z NAMENOM, DA SE OSEBE Z PARAPLEGIJO IN TETRAPLEGIJO KAR NAJŠIRŠE IN NAJHITREJE VKLJUČIJO V RAZLIČNE ŠPORTNE PANOGA IN DRUGE DEJAVNOSTI DRUŠTVA. OBENEM PA NUDI POMOČ PRI UREJANJU RAZLIČNIH FORMALNIH IN OSEBNIH ZADEV TER MOTIVACIJO ZA DRUGAČNO REŠEVANJE ŽIVLJENJSKIH STISK.



### LUDOVICO NEVIO PUNTIN

POD VODSTVOM LUDOVICA NEVIA PUNTINA SO SE ROJEVALI NOVI INOVATIVNI PROGRAMI, KI DOPOLNjujeJO IN NADGRAJUJEJO OSNOVNOŠOLSKO DEJAVNOST ŠE ZLASTI NA PODROČJU SPOZNAVANJA OTROK IN MLADOSTNIKOV Z INVALIDNOSTJO V NEFORMALNEM IZOBRAŽEVANJU. V TA PROCES JE V ITALIJANSKI PROSTOR PRIKLJUČIL TUDI NAŠE DRUŠTVO IN S TEM OMOGOČIL PREPOZNAVNEJŠE DELOVANJE NAŠEGA DRUŠTVA TUDI NA MEDNARODNEM NIVOJU.

PRI SVOJEM VSAKDANJEM DELU, ŽELI PRESEČI MISELNOST, STEREOTIPE O DRUŽBENI VLOGI INVALIDOV IN SI Z NOVIMI PRISTOPI PRIZADEVA KREPITI POZITIVNO SAMOPODOBO TEŽJE GIBLJIVIH, NJIHOV OBČUTEK ENAKOPRAVNOSTI, KORISTNOSTI KOT POMEMBNIH ČLANOV DRUŽBE.

S SVOJIM PROFESIONALNIM PRISTOPOM JE V ZADNIH PETIH LETIH V CELOTNEM MALOOBMEJNEM PROSTORU IN V ŠIRŠEM DRUŽBENEM OKOLJU PRIPOMOGEL K RAZVOJU SOLIDARNOSTI, STRPNOSTI IN PRESEGANJU IDEOLOŠKIH OMEJITEV IN PREDSDOKOV, ZATO SI ŠE POSEBEJ ZASLUŽI PRIZNANJE DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA.



### MITJA PODGORNIK

MITJA PODGORNIK JE V VSEJ SVOJI POKLICNI KARIERI SVOJO POZORNOST NAMENJAL DRUŽBENIM SKUPINAM, KI IMAJO TEŽAVE PRI VKLJUČEVANJU V NORMALNE ŽIVLJENJSKE TOKOVE. MED DRUGIMI JE TUDI NAŠI ORGANIZACIJI POMAGAL PRI KOORDINACIJI NAŠIH POVEZAV Z ITALIJANSKIMI PARTNERJI IN INTENZIVNO SPREMLJAL NAŠE DELO.

ZNAL JE PRISLUHNITI LJUDEM IZ PRAKSE IN PRI RAZVOJU MEDSEBOJNIH STIKOV PRENAŠAL NJIHOVA MNENJA, TAKO DA JE DANES DOSEŽENA VISOKA RAVEN SODELOVANJA. S SVOJIMI ŠIROKIMI IN



POGLOBLJENIMI ZNANJI, TOPLIM IN SPODBUDNIM PRISTOPOM, S SPREJEMANJEM, RAZUMEVANJEM IN NEIZMERNO DELOVNO ENERGIJO JE POMAGAL USTVARITI TEMELJE ZA SODELOVANJE DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA Z ORGANIZACIJAMI V ITALIJI, ZATO SI ZASLUŽI PRIZNANJE DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA.

### BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ SI PRIZNANJE ZASLUŽI ZA 11 LETNO DELO PRI DRUŠTVU PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA, ZA IZREDEN RAZVOJ KULTURNIH PROGRAMOV, ZA RAZVOJ UPORABE INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJ V PROGRAMIH IN MEDIJSKO PREPOZNAVANJE.

OD LETA 1998, KO JE POSTAL ČLAN DRUŠTVA, JE KOT ORGANIZATOR ZNAL OKROG SEBE ZDRUŽITI LJUDI, KI JIH ZDRUŽUJE KULTURNA MISEL IN VSE NJIHOVO DELO ZNAL PREDSTAVITI JAVNOSTI S SKUPINSKIMI RAZSTAVAMI IN V ŠTEVILNIH KNJIŽNIH OBLIKAH. SKOZI TO PA SE JE TUDI SAM IZKAZAL KOT PESNIK, SLIKAR IN PISATELJ. PRI DRUŠTVU PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE SODELOVAL PRI ŠTEVILNIH PROJEKTIH. MOGOČE EDEN NAJPOMEMBNEJŠIH JE, KO JE KOT VODJA PROJEKTA PHARE ZNAL PRIDOBITI FINANČNA SREDSTVA ZA NAKUP KOMBINIRANEGA VOZILA ZA PREVOZ INVALIDNIH OSEB IN S TEM ODPRL MOŽNOST ZA SODELOVANJE Z ITALIJANSKIMI PARTNERJI ZA ŠTEVILNE DRUGE PROJEKTE. KOT SLIKAR Z USTI JE ZNAL PO OSNOVNIH ŠOLAH IN VRTCIH PREDSTAVITI INVALIDNOST ŠTEVILNI MLADINI.

LETA 2004 JE KOT ČLAN SLOVENSKE DELEGACIJE SODELOVAL PRI USTANAVLJANJU EVROPSKE ZVEZE PARAPLEGIKOV. V ORGANIH ZVEZE ŠE AKTIVNO SODELUJE KOT PREDSTAVNIK DRUŠTVA V SKUPŠČINI ZPS, JE ČLAN UREDNIŠKEGA ODBORA REVIJ PARAPLEGIK IN V PROGRAMSKEM ODBORU ZA PROGRAMSKE VSEBINE INVALIDOV PRI RTV SLOVENIJA ZASTOPA ZVEZO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. JE TUDI UREDNIK SPLETNIH STRANI DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA. S SVOJIM PISANJEM IN NASTOPI V JAVNOSTI SE JE LOTIL ENEGA IZMED POMEMBNIH IZZIVOV, TO JE NEGATIVNIH STALIŠČ, KI JIH ŠE VEDNO IZRAŽAJO MNOGI, KER NE DOJEMAJO, DA INVALIDI LAHKO DAJO IN DAJEJO POZITIVEN PRISPEVEK K NAŠEMU GOSPODARSTVU IN NAŠI DRUŽBI.



### RASSO CAUSEVIG

S SVOJO MENTORSKO POMOČJO NAŠIM SLIKARJEM JE RASSO CAUSEVIG POMEMBNO PRISP-EVAL IN ŠE PRISPEVA K PREPOZNAVANOSTI IN ODMEVNOSTI NAŠIH ČLANOV NA LIKOVNEM PODROČJU. NJEGOVI UČENCI KAŽEJO NA VISOKO STOPNJO ZAUPANJA NJEGOVIM ČLOVEŠKIM IN PROFESIONALNIM KVALITETAM.

S HUMANIZACIJO ODNOSOV DO UPORABNIKOV PRI NJEGOVIH DELAVNICAH VNAŠA MED IN-VALIDE USTVARJALNI DUH IN LJUBEZEN DO LIKOVNE UMETNOSTI IN UMETNOSTI NASPLOH. KER PRI SVOJEM DELU IZHAJA IZ SVOJIH IZKUŠENJ, DA INVALIDNI SLIKARJI SAMI ODKRIVAJO MOČNE IN ŠIBKE PLATI SVOJEGA DOŽIVLJANJA, RAZMIŠLJANJA, DELOVANJA, NA KONCU TUDI SAMI PRIDOBIVAJO MOČ ZA OSEBNI IN PROFESIONALNI SAMORAZVOJ. PRI TEM JE POUJARJEN INDIVIDUALNI PRISTOP, HKRATI PA SO UPOŠTEVANE VSAKRŠNE SPOSOBNOSTI

OB SREČEVANJU S POSEBNIMI POTREBAMI SVOJIH VAROVANCEV JE OB DELU Z NJIMI PRIHAJAL NA PLANO TUDI NJGOV VELIK OBČUTEK ZA POMOČ KAR GA ŠE POSEBEJ ZAZNAMUJE IN TUDI NJEMU POMAGA SKOZI ŽIVLJENJE.



### OTILIJA KOLENC

OTILIJA KOLENC JE BILA ČLANICA PRVEGA UPRAVNEGA ODBORA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN PRVA RAČUNOVODKINJA DRUŠTVA. ZADOLŽENA ZA VODENJE FINANC OB USTANOVITVI DRUŠTVA TER POMOČ PRI ADAPTACIJI DRUŠTVENIH PROSTOROV JE S POŽRTVOVALNIM IN USPEŠNIM



DELOM ZAZNAMOVA LA ZAČETKE DELOVANJA NAŠEGA DRUŠTVA. OTILIJA KOLENC JE BISTVENO PRISPEVALA K SPREMEMBI MIŠLJENJA TISTIH LJUDI V LOKALNIH ALI ŠIRŠIH SKUPNOSTIH, KI SO V INVALIDIH VIDELI LE LJUDI, KI SO POTREBNI USMILJENJA. S SVOJIMI BOGATIMI IZKUŠNJIAMI JE SVETOVALA POSAMEZNIKOM IN NJIHOVIM SVOJCEM TER SKRBE LA ZA PRIDOBIVANJE NOVIH PROSTOVOLJCEV NA CELOTNEM KRAŠKEM OBMOČJU. AKTIVNO SE JE UDEJSTVOVALA IN SODELOVALA V VSEH DEJAVNOSTIH IN PRI RAZVOJU IN URESNIČEVANJU PROGRAMOV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA.

## POSEBNA PRIZNANJA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA

### RINO ŠKRGAT

RINO ŠKRGAT JE PREPROSTO ZBUJAL ZAUPANJE IN HKRATI SPOŠTOVANJE. NAJBRŽ TO NI OSTALO BREZ VPLIVA NA TIHO, SKROMNO IN DELOVNO ŽIVLJENJE. PRILJUBIL IN VRASEL SE JE V NAŠA SRCA ZARADI SVOJE DOBROTE IN PRIPRAVLJENOSTI ZA MNOGA SODELOVANJA IN PODPORO. KOT TAJNIK DRUŠTVA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA JE NOSIL V SEBI SKRB ZA MEDSEBOJNO POMOČ MED PARAPLEGIKI IN TETRAPLEGIKI. KOMBINACIJA NJEGOVE PRIJAZNOSTI IN ČLOVEČNOSTI SE IZRAZITO KAŽE TUDI PRI NJEGOVEM PRISTOPU IN NAČINU DELA S ČLANI, V SMISLU ZAGOTAVLJANJA VAROVANEGA, NAČRTOVANEGA IN PRIJAZNEGA MEDOSEBNEGA VZDUŠJA. INVALIDI SO Z NJEGOVE STRANI DELEŽNI SPOŠTLJIVEGA ODNOSA, POMOČI PRI UREJANJU RAZLIČNIH FORMALNIH IN OSEBNIH ZADEV IN MOTIVIRANJA ZA REŠEVANJE ŽIVLJENJSKIH STISK. TO JE NENAZADNJE TUDI PRISPEVEK K UTRJEVANJU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN K STRPNOSTI OB UPOŠTEVANJU RAZLIČNOSTI. GONILNA SILA NJEGOVEGA DELOVANJA JE VEDNO ŽELJA, DA BI NAČELA ČLOVEKOVEGA DOSTOJANSTVA IN PRAVIC URESNIČILI TUDI V KORIST TISTIH, KI SO V SLABŠEM POLOŽAJU.

### MILIVOJ ŽIBERNA

S SVOJO OSEBNOSTJO, NAPREDNIMI IDEJAMI IN NAČINOM ŽIVLJENJA, KAKO ŽIVETI V DRUŽINI, KAKO SE SOOČATI S KONFLIKTI, KAKO ŽIVETI Z DRUGAČNOSTJO, JE MILIVOJ ŽIBERNA POMEMBNO ZAZNAMOVAL DELO ZVEZE PARAPLEGIKOV SLOVENIJE IN ŠE PREJ DRUŠTVA PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. BIL JE EDEN POBUDNIKOV ZA USTANOVITEV DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA.

SKUPAJ Z DRUGIMI PIONIRJI JE BIL STEBER IN VODSTVO NE SAMO IZOBRAŽEVANJA AMPAK TUDI RAZVIJANJA IN RAZISKOVANJA RAZLIČNIH OBLIK DELOVANJA INVALIDOV. VELIKO JE PRISPEVAL K HUMANIZACIJI ODNOSA DO ČLANOV. NE SAMO, DA JO JE ZAGOVARJAL IN IZVAJAL V PRAKSI, TEMVEČ JE S SVOJIM ŽIVLJENJSKIM PREPRIČANJEM VANJO TUDI VERJEL. S SVOJO MODROSTJO, UMIRJENOSTJO IN PRIPRAVLJENOSTJO NA DEMOKRATIČEN NAČIN DELA JE MED ČLANI UŽIVAL PODPORO IN JE BIL PRILJUBLJEN, UGLEDEN IN SPOŠTOVAN.

### VIKTOR BREZOVNIK

VIKTOR JE BIL KOT ČLAN UPRAVNEGA ODBORA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA SOORGANIZATOR PRIREDITEV, IN SREČANJ MED PARAPLEGIKI. IZKAZAL SE JE KOT VELIK LJUBITELJ ČRNO BELIH POLJ IN ORGANIZATOR TER UDELEŽENEC ŠAHOVSKIH TURNIRJEV. NJEGOVO ŠAHOVSKO VESELJE IN TRADICIJO DRUŠTVO NADALJUJE S ŠAHOVSKIM TURNIRJEM, KI SE VSAKO LETO ODVIJA NJEMU V SPOMIN. S SVOJIM DELOM JE PRISPEVAL K KAKOVOSTNEMU PREMIKU V OBRAVNAVI SOCIALNE PROBLEMATIKE, SAJ JE BIL SKOZI SVOJE ŽIVLJENJE PRIKRAJŠAN ZA MNOGE STVARI. HOTEL JE, DA BI BILI DRUGI PRIKRAJŠANI ZA TO NJEGOVO IZKUŠNJO, ZATO SE JE TRUDIL PRI UTRJEVANJU ČLOVEKOVIH PRAVIC, TEŽIL K SOCIALNEMU VKLJUČEVANJU ČLANOV, K NJIHOVEMU ČLOVEŠKEMU DOSTOJANSTVU, K RAZVIJANJU SOLIDARNOSTI IN K STRPNOSTI OB UPOŠTEVANJU RAZLIČNOSTI.

## DIMITRIJ KRALJ

DIMITRIJ KRALJ JE BIL PRVI PREDSEDNIK DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA IN JE S SVOJIM SCENARIJSKIM DELOM IN RADIJSKIMI IGRAMI NEIZBRISNO ZAZNAMOVAL KULTURO IN FILM V SLOVENSKEM PROSTORU. NIKOLI NI GRADIL ODNOSA DO ČLANOV NA USMILJENJU, AMPAK JE BIL VEDNO PRIPRAVLJEN NA POLNO VKLJUČEVANJE V VSAKDANJE ŽIVLJENJE. SKOZI SVOJE DELO SE JE POSKUŠAL ČIM BOLJ UTRDITI ZA ŽIVLJENJE V SVETU, KI JE POGOSTO KRUT IN NEPRIJAZEN DO DRUGAČNIH IN OB TEM TUDI DRUGIM POMAGATI IN JIH USPOSOBITI ZA SAMOSTOJNO ŽIVLJENJE.

PREDVSEM V TVORNEM SODELOVANJU Z RAZLIČNIMI POMEMBNI MI KULTURNIMI USTVARJALCI IN OSTALIMI ORGANI IN ORGANIZACIJAMI NA PODROČJU KULTURE JE BIL DELEŽEN VELIKEGA UGLEDA. NJEGOVO ZAVZEMANJE ZA TEMELJNE ČLOVEKOVE PRAVICE IN SVOBOŠČINE JE BIL IZHODIŠČE ZA REŠEVANJE RAZLIČNIH ŽIVLJENJSKIH SITUACIJ, KI SO BILE NA KONCU VEDNO UDEJANJENE ODGOVORNO, STROKOVNO, USPEŠNO IN KAKOVOSTNO.

## SLAVKO SAVIČ

SLAVKO SAVIČ SE JE KOT DRUGI PREDSEDNIK ZAGNANO LOTIL DELA IN AKTIVNO PRISTOPILO TUDI K ŠIRJENJU PREPOZNAVNOSTI PROGRAMA V LOKALNI SKUPNOSTI IN ŠIRŠE V REGIJI. DELO IN Z NJIM NAUČENA ODGOVORNOST STA IZREDNO POMEMBNA VREDNOTA, KI HKRATI NUDI ČLANOM TUDI OSAMOSVOJITEV IN MOŽNOST, DA ZAČNEJO ODLOČATI O SEBI IN SVOJEM ŽIVLJENJU. POMEMBNO PREPOZNAVNOST, KI JE IZRAZ KONTINUIRANEGA IN STROKOVNEGA DELA, JE DOSEGEL TUDI NA PODROČJU POVEČANJA VKLJUČEVANJA ČLANOV. VELIKO ENERGIJE JE USMERIL TUDI V POPESTRITEV DEJAVNOSTI DRUŠTVA, GRADNJO NOVIH PROSTOROV, IZVAJANJE REKREACIJE NA PROSTEM IN PREKO UČNIH EKSKURZIJ, IZLETOV TER DRUŽINSKIH SREČANJ, KI UTRUJEJO DOBRE MEDSEBOJNE ODNOSE, POVEZAL ČLANE V PRIJATELJSKI KOLEKTIV. SKOZI TO SO NOVI ČLANI DOBILI TISTO, KAR SO RESNIČNO POTREBOVALI: VARNOST, TOPLINO, STABILNOST, DELAVNOST, PRILAGODLJIVOST IN NASPLOH ODNOS, KI JIM JE OMOGOČAL DOBRE VZPODBUDE ZA RAZVOJ.





Radioamaterstvo je bilo med člani zelo popularno.

# DEJAVNOST V SLIKI IN BESEDI

Benjamin Žnidaršič in Vojko Gašperut po osnovnih šolah ob slikanju z usti predavata o invalidnosti po Sloveniji in Italiji.



Edo se poleg radioamaterstva ukvarja tudi z atletiko



Boško Božič je v ribičiji dosegel lepe rezultate.





**Ekipa naših kegljačev na tekmovanju v Ravnah na Koroškem.**



**Jože Tomažič in Pavle Križmančič z mladino v Bazovici.**



**V šahu imamo eno najboljših ekip v Sloveniji.**

**Koncert Adija Smolarja za člane v Pacugu.**



**Ekipa strelcev na strelišču v Ankaranu.**

## DRUŠTVO PARAPLEGIKOV OBALNO KRAŠKE REGIJE

DRUŠTVO OBALNO KRAŠKE REGIJE JE BILU USTANOVLJENO, KO SE JE POKAZALA POTREBA PRI TAKRATNEM DRUŠTVU PARAPLEGIKOV SLOVENIJE PO TEM, DA BI BILI LOKALNO BOLJE ORGANIZIRANI IN POVEZANI. IME DRUŠTVA SMO SI IZBRALI SAMI, ČEPRAV JE BILU OKROG IMENA NEKAJ NESOGLASIJ, ČEŠ DA JE KRAŠKA REGIJA VEČJA, A JE PREVADALA OBALA IN S TEM OBALNO KRAŠKA REGIJA/OK REGIJA/.

V ZAČETKU SMO BILI ČLANI NAŠE REGIJE NAD TO ODLOČITVIJO MALO SKEPTIČNI, SAJ SMO BILI PO ŠTEVILU ČLANOV NAJMANJŠI, VSEENO PA SMO TA IZZIV SPREJELI. DOBILI SMO SPISEK VSEH ČLANOV IN ZAČELI SMO SE DOGOVARJATI ZA FUNKCIJE V DRUŠTVU.

OD VSEGA ZAČETKA SEM TUDI SAM SODELOVAL PRI USTANAVLJANJU DRUŠTVA, ODKLONIL PA SEM FUNKCIJO PREDSEDNIKA, SAJ SEM BIL ŽE USTANOVNI ČLAN ZVEZE PARAPLEGIKOV IN ČLAN UPRAVNEGA ODBORA.

ZA PRVEGA PREDSEDNIKA JE BIL IZVOLJEN DIMITRIJ KRALJ IZ IZOLE, KI JE BIL KOT DISTROFIK TUDI ČLAN DRUŠTVA DISTROFIKOV. TAKRAT JE BILU ŠE MOŽNO ČLANSTVO V DVEH DRUŠTVIH. MED PARAPLEGIKI JE BIL ZELO PRILJUBLJEN, SAJ JE BIL VESELE NARAVE, IGRAL JE TUDI NA KITARO IN NAS SPREMLJAL PRI NAŠEM PETJU. BIL JE TUDI DRUGAČE ZELO RAZGLEDAN, PREUDAREN IN ZATO ZELO PRIMEREN ZA NAŠEGA PRVEGA PREDSEDNIKA. ZA PODPREDSEDNIKA SMO IZVOLILI STOJANA ZAFREDA, KI JE BIL TAKRAT ZARADI SVOJEGA SLIKANJA ŽE PRECEJ PREPOZNAVEN NAVZVEN.

USTANOVNI SESTANEK BI MORAL POTEKATI V GOSTINSKEM ŠOLSLEM CENTRU V IZOLI, PA SO NAM ZADNJI HIP ODPOVEDALI GOSTOLJUBJE. PRVIČ SMO SE POTEK SESTALI V GOSTILNI MIRANDA V KOPRU, V BLIŽINI MOJEGA DOMA. SESTANKA SE JE UDELEŽIL TUDI PREDSEDNIK ZVEZE PARAPLEGIKOV IVAN PERŠAK IZ LJUBLJANE. POZDRAVIL NAS JE V IMENU ZVEZE, KI JO JE PREDSTAVLJAL, NAKAR SMO NADALJEVALI USTANOVNI SESTANEK. SPOMNIM SEM SE TUDI DOGODKA, KAKO JE NATAKARICO SKRBELO, KO JE PO NJENEM VIDELA VSE TE »REVEŽE« NA VOZIČKU, KDO BO PORAVNAL STROŠKE ZANJE.

S TEM , KO SMO SE ORGANIZIRALI TUDI NA PODROČJU REGIJE, SMO POSTALI BOLJ PREPOZNAVNI IN BOLJ V STIKU Z LJUDMI, KI SO SE POČASI ZAČELI PRIVAJATI NA NAS IN NA NAS NISO VEČ GLEDALI KOT NA VELIKE »REVEŽE«. S TRDIM DELOM IN PREMAGOVANJEM OVIR TUDI V NAŠIH GLAVAH SMO POSTALI BOLJ SAMOZAVESTNI IN DOVOLJ MOČNI, DA SO NAS LJUDJE IN OBČINSKI ORGANI V NAŠI REGIJI ZAČELI UPOŠTEVATI.

VOJKO GAŠPERUT

## PRVIČ V ZAVODU ZA REHABILITACIJO INVALIDOV

LETA 1958, SEM ZAČEL OBISKOVATI IKŠ V KOPRU. ŠLO MI JE KAR DOBRO IN BIL SEM ZADOVOLJEN. TISTO LETO JE BILU VELIKO SNEGA IN ZAPADEL JE CELO V KOPRU. RAZSAJALA JE TUDI »AZIJSKA GRIPA« IN SKORAJ VSI SMO ZBOLELI. IZ RAZREDA SMO ZNOSILI KLOPI IN STOLE NA HODNIK, NOTER PA PRINESLI POSTELJE. TUDI KO SEM TO PREBOLEL, SEM ŠE KAR NEKAJ ČASA IMEL TEŽKE NOGE. NO PRIŠLA JE POMLAD IN SONCE JE ZAČELO PRIPEKATI. DESETEGA MAJA SEM SE ŽE PRVIČ KOPAL V MORJU. 13. MAJ – LE TRI DNI KASNEJE PA JE BIL ZAME USODEN. OB IZLIVU RIŽANE V MORJE JE







BILO. PRIŠEL SEM ZADNJI. SLEKEL SEM SE, ŽE SO ME SOŠOLCI PRIJELI IN PUSTIL SEM JIM, DA SO ME VRGLI V RIŽANO. KO SEM SE SKOBACAL NA BREG, SO BILI ŽE VSI V MORJU. STEKEL SEM PO NASIPU IN SKOČIL. Z GLAVO SEM ZADEL V SKALO IN ČEPRAV ME NI PREVEČ BOLELO, SE NISEM MOGEL NITI PREMAKNIT. SOŠOLCI SO ME ZVLEKLI NA SUHO IN VIDEL SEM KARLA STRAŠKA, DA JE STEKEL NA POMOČ. ČEZ NEKAJ ČASA SO PRIŠLI Z NOSILI IN ME ODNESLI DO REŠILCA. ODPELJALI SO ME V STARO IZOLSKO BOLNIŠNICO. TU SO ME SLIKALI IN TAKOJ ODPELJALI V LJUBLJANO. TAM SO MI ZAŠILI RANO NA GLAVI, POTEM PA ZAČELI VRTATI Z NEKIM SVEDROM, KI JE ŠKRIPAL V LOBANJO. ČEPRAV ME NI PREVEČ BOLELO, SEM KRIČAL OD STRAHU, SAJ NISEM VEDEL, KAJ JE Z MANO. MISLIL SEM, DA MI BODO ODPRLI LOBANJO PA SO MI VSTAVILI LE EKSTENZIJO. ZNAŠEL SEM SE V »STRANSKI SOBI« NA NEVROKIRURGIJI. PO TREH TEDNIH SO MI EKSTENZIJO ZAMENJALI ZA MAVEC. ČEZ DVA MESECA SEM PRVIČ POMIGAL Z DVEMA PRSTOMA NA DESNI NOGI. TAKRAT SEM DOBIL TUDI KRČE, KI ME MUČIJO ŠE SEDAJ. ČEZ KAKIH PET MESECEV, SO MI SNELI MAVEC IN MI GA PONOVRNO NAMESTILI.

20. OKTOBRA ZVEČER SO ME PRIPELJALI V Z.R.I. V DNEVNEM PROSTORU SO SVETILE NEONSKE LUČI IN VSE SE MI JE ZDELO ČUDOVITO. PELJALI SO ME V SOBO 20, NA ODDELKU A. PREJ KO BI MORAL V POSTELJO, ME JE VPRAŠAL BOLNIČAR ŠTEPEC JOŽE, ČE BI RAJŠI GLEDAL FILM. SEVEDA SEM BIL TAKOJ ZA. TAKO SEM ŽE PRVI DAN GLEDAL FILM. ZDELO SE MI JE, DA SEM SE PONOVRNO RODIL.

V SOBI SO BILI ŠTIRJE. NASPROTI MENE JE LEŽAL TAVČAR ANDREJ. BIL JE OFICIR JLA IN PO NESREČI GA JE NEKDO USTRELIL V HRBET. ZRAVEN NJEGA JE BIL PAVŠIČ JOŽE IZ BOHINJSKE BELE, KI MU JE VLAK ODREZAL OBE NOGI. POLEG MOJE POSTELJE JE LEŽAL NEKI RDEČELASEC, KI JE V SANJAH ŠKRIPAL Z ZOBMI. LE TEGA PA JE KMALU ZAMENAL FRELE ANTON IZ TRBOVELJ, KI JE PADEL S KOZOLCA.

VSAKO JUTRO STA PRIŠLI V SOBO DVE FIZIOTERAPEVTKI IN MI RAZGIBAVALI NOGE IN ROKE. ČEZ NEKAJ DNI SO ME ODPELJALI V MAVČARNO IN MI NAPRAVILI LONGETE. KO JE BIL MAVEC SUH SO MI LONGETE DALI NA NOGE IN POVILI S POVOJEM. FIZIOTERAPEVKA ANČKA ME JE ZAPELJALA V TELOVADNICO PRED BRADLJO. BILA JE DOVOLJ PAMETNA IN JE TAKOJ VIDELA, DA TAKO NE BO ŠLO. KO MI JE ODSTRANILA LONGETE, SEM ZAČEL HODITI OB BRADLJI. KRČE SEM IMEL MOČNE, TAKO DA MI JE OB VSAKEM KORAKU METALO NOGE NAVZKRIŽ. VSAK DAN PA MI JE ŠLO BOLJE. KAKO SE SPRAVIT SAM NA VOZIČEK, TO SEM KAR HITRO OBVLADAL. VOZIČKOV JE PA BILO MANJ KOT PACIENTOV. JAZ SEM SI GA DELIL Z ANDREJEM. KADAR JE ON LEŽAL, JE BIL MENI NA RAZPOLAGO.

NEKEGA DNE, KO SEM LEŽAL NA POSTELJI, SE PRIPELJE V SOBO IN SE SPRAVI V POSTELJO. VOZIČEK ODBREMZA IN GA PORINE OD SEBE. OBSTAL JE RAVNO NA SREDINI, MED NJEGOVO IN MOJO POSTELJO. REČE MI: «ČE PRIDEŠ DO NJEGA, JE LAHKO TVOJ!» POMAKNIL SEM SE NA KONEC POSTELJE, NAPRAVIL EN KORAK IN SE VRGEL...USPELO MI JE ZAGRABIT DESNO STRANICO IN ČEPRAV SO KRČI DELALI SVOJE, MI JE USPELO. OD TAKRAT JE BIL VOZIČEK SAMO MOJ. SEVEDA PA JE TUDI ANDREJ DOBIL DRUGEGA.

VSAKO JUTRO SEM IMEL V TELOVADNICI RAZGIBAVANJE IN HOJO OB BRADLJI. KMALU SEM SE SPRAVIL NA HODULJE V SPREMSTVU ANČKE. NAPREDOVAL SEM HITRO. SPOMLADI SEM ŽE SAMOSTOJNO HODIL Z PODPAZDUŠNIMI BERGLAMI, KI SEM JIH KMALU ZAMENJAL ZA KOMOLJČNE.

DNEVNI PROSTOR JE BIL ZA VSE; JEDILNICA, KINODVORANA TV, VELIKO SMO TUDI ŠAHIRALI. PRIMARIJ PINTARIČ JE ENKRAT IZRAZIL ŽELJO, DA BI IGRAL Z MANO. ZAČEL SEM DOBRO.





S KRALJICO NI MOGEL NIKAMOR JAZ PA SEM ZAČEL OFENZIVO S KMETI. POSTAL JE ŽIVČEN, ZAČEL JE TRESTI Z DESNO NOGO, JAZ PA Z LEVO, KO ME JE PRITISNILO ZA SCAT. ZAČEL SEM DELATI NAPAKE IN IZGUBIL SEM DOBLJENO PARTIJO PA ŠE POSCAL SEM SE!

IZ SOBE ŠT. 20 SEM SE PRESELIL V 15, TAM STA BILI LE DVE POSTELJI. TU SVA BILA LE JAZ IN PEČNIK FRANC-ČAN. NA NOČNI OMARICI JE IMEL RADIO IN LISTEK NA KATEREM JE PISALO QUA TE BRIGA. NAJRAJŠI JE POSLUŠAL ODDAJO »Z JUŽNOAMERIŠKIMI RITMI«. IMEL JE NAVADO REČI: »PEJVA POSLUŠAT JUŽNOAMERIŠKE RITI.« SICER PA NI VELIKO GOVORIL. KADAR SEM MU ŠEL NA ŽIVCE, JE Z SPODNJO ČELJUSTJO POMIGAL LEVO IN DESNO. ČE PA TO NI BILO DOVOLJ, JE IZUSTIL: »SPIZDI«!

NEKEGA JUTRA, PRIDE VIZITA V SOBO IN PRED MOJO POSTELJO, SE ZAČNEJO VSI SMEJATI. KO SEM VSTAL, SEM POGLEDAL...NA TEMPERATURNI TABLI JE BIL ZATAKNJEN LIST NA KATEREM JE Z LEPO TEHNIČNO PISAVO PISALO EDKO CERKVENIK VAJENEC V POKOJU.

KO JE ČAN ODŠEL V LAŠKO,SEM DOBIL V SOBO HOJNIK HENRIKA. BIL JE PO NESREČI USTRELJEN V GLAVO IN JE LE TEŽKO GOVORIL, TUDI PISAT SE JE MORAL PONOVO UČIT.

JESENI SMO SE ŠOFER JOŽE, PSIHOLGINJA KMETEC IN BOLNIČARKA MINKA ODPELJALI V AJDOVŠČINO, KJER SO ME VPISALI V EKONOMSKO ŠOLO. JAZ SEM OSTAL V AVTU. KO SEM GLEDAL STOPNIŠČE, ME JE PRIJELO NA VELIKO POTREBO. PRVIČ IN ZADNJIČ SEM BIL PRED TEM VRATI. PREDEN KO SMO V NEKI OŠTARIJI PRIŠLI DO WC-JA JE BILO ZAME ŽE PREKASNO. POSTAJAL SEM VEDNO BOLJ APATIČEN. TUDI S HOJO NISEM VEČ NAPREDOVAL.

20. FEBRUARJA 1960 SEM PRIŠEL DOMOV. BILA JE MRZLA ZIMA. POSTELJO SO MI DALI V KUHINJO. KOPALNICE IN STRANIŠČA TAKRAT ŠE NISMO IMELI. NI MI BILO LAHKO, NE MENI IN NE MOJIM DOMAČIM. NO POČASI SEM SE LE PRIVADIL.

EDO CERKVENIK

## ŽIVLJENJSKA ZGODBA

KOREN KLAVDIJ SEM SE RODIL 9.6.1959 V KOPRU, STANUJOČ V STRUNJANU, OS. ŠOLO SEM OBISKOVAL V LUCIJI. PO KONČANI OSNOVNI ŠOLI SEM SE ZARADI POMANJKANJA SLUHA ODLOČIL ZA POKLICNO ŠOLO MONTER - VODA / CENTRALNA / KLIMA ZA KATERO ME JE ŠTIPENDIRALO PODJETJE IMP KOPER, ŠOLO SEM OBISKOVAL V LJUBLJANI, TERENSKO DELO SEM IMEL ŠIROM PO SLOVENIJI IN V PULI. POKLICNO ŠOLO SEM USPEŠNO KONČAL, TER BIL SPREJET V DELOVNO RAZMERJE. VESELIL SEM SE NADALJNEGA ŠTUDIJA ZA VIŠJO IZOBRAZBO, ŽELEL SEM SI DELO V IRAKU, KUWAITU, DELO NA BARKI IN NAKUP BAGERJA ZA S.P. TODA PRIŠEL JE USODNI DAN: 15.7. 1978 BIL JE POLETNI VROČ VEČER.... S PRIJATELJI V SAN SIMONU ... OB 23:00 URI SEM SKOČIL S POMOLA V MORJE IN SI POŠKODOVAL 4-5 VRATNO VRETNICE. IN TUKAJ SE JE ZAČELO DRUGO ROJSTVO, TAKO REKOČ NOVO ŽIVLJENJE. VSI ŽIVLJENSKI NAČRTI IN CILJI SO OSTALI V MORJU.

PO SKOKU V MORJE SO ME PRIJATELJI ODNESLI NA OBALO, HITRO JE PRISPELO REŠEVALNO VOZILO IN ME ODPELJALO V STARO IZOLSKO BOLNIŠNICO, KJER SO MI DALI EXSTENZIVO. V JULIJSKIH VROČIH DNEVIH V BOLNIŠNICI SEM ZARADI MALOMARNOSTI MEDICINSKEGA OSEBJA DOBIL 13 DECUBITUSOV. NATO SO ME PO DOLGEM PREPRIČEVANJU MOJIH

STARŠEV PREMESTILI V BOLNIŠNICO VALDOLTRA, KJER SO ME LEPO NEGOVALI DA SO SE MI »PRILEŽANINE« ZACELILE, RAZEN TREH NA KRIŽU IN NA BOKIH. PO SEDEM MESEČNI HOSPITALIZACIJI JE SLEDILA PLASTIČNA OPERACIJA V KC LJ. PO 9 MESEČNI HOSPITALIZACIJI (ZDRAVLJENJE PRELEŽANIN) SEM PRISPEL V ZRI ŠOČA KJER ME JE SPREJEL DR. RAJKO TURK Z UPANJEM, DA BOM PONOVRNO SHODIL. TODA ŽELJE SE NISO URESNIČILE IN STANJE SE NI IZBOLJŠALO, PAČ PA SO ME RAZPOREDILI V KATEGORIJU - DIAGNOZA TETRAPLEGIJA. DOMOV SEM ŠEL PRVIČ PO 16 MESEČNI HOSPITALIZACIJI. PODALJŠANE OBNOVITVENE REHABILITACIJE ZRI ŠOČA SEM SE UDELEŽEVAL VSAKO LETO PO 2 MESECA.

PO PRIHODU V DOMAČE OKOLJE SEM SE SREČEVAL Z ARHITEKTONSKIMI OVIRAMI, NAJVEČJA PA JE BILA I. NADSROPJE. OČE MI JE S POMOČJO SORODNIKOV NAREDIL LIFT, KATERI ŠE DANES DOBRO SLUŽI. OKOLICA IN STANOVANJE JE BILO USPEŠNO SANIRANO, SLEDIL JE NAKUP OSEBNEGA VOZILA, NAKAR SEM SE HITRO ZREHABILITIRAL ZA VOŽNJO, DA ŠE DAN DANES USPEŠNO IN ZADOVOLJIVO VOZIM (RAZEN MANJŠIH TRKOV IN PRASK, ZA KAR JE BOTROVALA MLADOLETNIŠKA ŽIVAHNOST). PO KONČNI REHABILITACIJI SEM SE VPISAL V ZVEZO PARAPLEGIKOV IN DRUŠTVO PARAPLEGIKOV OK REGIJE (KJER JE VSE OK). TAM SO ME LEPO SPREJELI. HITRO SEM SE VKLJUČIL V DRUŽBO SEBI ENAKIH, TER SPOZNAL DOSTI KOLEGOV OZ PRIJATELJEV ŠIROM PO SLOVENIJI. V DRUŠTVU PARAPLEGIKOV OBALNO KRAŠKE REGIJE SO ME POVABILI K SODELOVANJU V U.O. - DELO SEM Z VESELJEM SPREJEL, TAKO DA SEM ŽE 30 LET VEČ ALI MANJ ČLAN ODBORA V OZADJU, TER OPRAVLJAM TAJNIŠKA IN ORGANIZACIJSKA DELA. TRENUTNO SEM BLAGAJNIK DRUŠTVA. UDELEŽUJEM SE RAZNIH DRUŽABNIHIN ŠPORTNIH SREČANJ, KAKOR TUDI VSAKOLETNE OBNOVITVENE REHABILITACIJE V PINETI IN ZDRAVILIŠČU LAŠKO.



TEH 30 LET LAHKO POTRKAM, DA MI JE HITRO STEKLO, TER DA SE LAHKO ZAHVALIM SREČI / ZDRAVJU, POSEBNO STARŠEM IN SORODNIKOM, DA SO DELNO VZELI BREME MOJE INVALIDNOSTI NASE IN LAHKO ŽIVIM DOKAJ ZADOVOLJIVO. UPAM, DA BO TUDI V PRIHODNJE SLUŽILA SREČA IN ZDRAVJE, TAKO MENI, KAKOR TUDI STARŠEM, SORODNIKOM IN PRIJATELJEM.

KLAVDIJ KOREN

## KO SE PRILEPI....

POKLICAL JE ŽELJKO IN REKEL »DEJ NAPIŠI KAJ ZA ZBORNIK«. »PA DOBRO NO, PA BOM«, SEM ODGOVORILA. »A IMAM ČAS KAKŠEN DAN?« »V BISTVU GA IMAŠ PAR UR«, MI JE ODGOVRIL KOT BI REKEL, DA GA IMAM VSAJ TEDEN DNI.

SEVEDA. KER K MENI PRIHAJA NAVDIH SKOZI GLAVNA VRATA. KER IMAM VEDNO KAJ ZA POVEDAT IN POSLEDIČNO NAPISAT. PA NI TAKO. NAVDIHA NE MOREŠ IZSILIT, ZATO NASTAJA KAR PAČ NASTAJA. SESTAVEK O POMEMBNEM JUBILEJU, KI JE POSREDNO POMEMBEN TUDI ZAME.

TRIDESET LET. SKORAJ TOLIKO ČASA KOT SEM NA VOZIČKU.

SPOMNIM SE, DA SEM BILA ŠE MAJHNA. TUDI MENI JE USPELO BITI MAJHNA. ZAVEDAM PA SE, DA TISTEGA DNE MOJIM OBISKOVALCEM



TA MOJA MLADA LETA NISO PRIČARALA SILNEGA NASMEŠKA NA OBRAZ. PRIŠLA STA NAMREČ PREDSTAVNIKA DRUŠTVA OBALNO KRAŠKE REGIJE, KOT SE JE ŠE IMENOVALO, DA MOJIMA STARŠEMA PREDSTAVITA DELOVANJE V NJEM. BILA SEM STARA PET LET, IN ZA SABO SEM IMELA REHABILITACIJO NA VSEM DOBRO ZNANIH KRAJIH, KI SO V OSEMDESETIH LETIH KRALJEVALA NA TEM PODROČJU.

ČESA SE SPOMINJAM JAZ? PRAVZAPRAV NIČESAR. KO GLEDAM SLIKO VIDIM, DA SEM SE ZELO RAZVESELILA DARILA, KI STA GA PRINESLA. IGRAČO, KI JO IMAM ŠE SEDAJ V OMARI. SEDAJ PA VEM, DA STA PRINESLA TUDI SODELOVANJE V DRUŠTVU, KI MI JE VELIKOKRAT POMAGALO V MARSICEM.

OB DRUŽENJIH SEM SPOZNAVALA OSEBE, KI SO BILE VELIKO STAREJŠE OD MENE IN BILA DOLGA LETA KAR NEKAKŠNA MASKOTA TAM. SEVEDA. KAKO PA NE, ČE SEM S KOMAJ ŠESTIMI LETI POSTALA ČLANICA DRUŠTVA PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA. POSTALI SMO PRIJATELJI IN DANES SMO, ČEPRAV NAS DRUŽIJO ODRASLI POGOVORI, TO ŠE VEDNO. ZELO LJUBO MI JE TUDI DEJSTVO, DA SO ODGOVORNI V DRUŠTVU IN VSI OSTALI, SPREJELI MEDSE KAR VES »PAKETEK GRBEC«. NA SREČANJA SEM NAMREČ VEDNO ŠLA S STARŠEMA, KI STA, PO SVOJIH MOČEH POMAGATA PRI NJIH. VČASIH SE KAKŠNEGA SREČANJA NE MOREM UDELEŽITI PA GRESTA KAR ONADVA. MAMA ME KDAJ VPRAŠA "A MISLIŠ, DA NAJ KAR GREVA, ČEPRAV NISVA MIDVA ČLANA..." PA JO PAČ SPOMNIM, DA TO NI NIKOLI BILo VPRAŠANJE.

ČLANSTVO V NEVIDNI ORGANIZACIJI, KI SE JI REČE SMOLA (MALCE HUMORJA NE ŠKODI NE?) SMO SI VSI SKUPAJ PRIDOBILI SKORAJ TRI DESETLETJA TEGA.

NO JA. KAJ BI BILo DRUGAČE, ČE BI BILo DRUGAČE? VELIKO. PA BI BILo DRUGAČE TUDI BOLJŠE? NE VEM. V VELIKO PRIMERIH JA. V NEKATERIH SIGURNO NE.

KMALU BO 30 LET ODKAR JE MOJ ŽIVLJENJSKI SOPOTNIK SESTAVLJEN, NE IZ KOSTI IN MESA, TOPLE KRVI, AMPAK IZ OGRODJA IN KOLES, HLADNE KOVINE.

IN TA SLUČAJ MI JE POSTAVIL NA POT VSE OSEBE, KI JIH SEDAJ POZNAM. V DRUŠTVU IN IZVEN NJEGA.

ČISTO LAHKO BI ZAČELA Z NAŠTEVANJEM DOSEŽKOV DRUŠTVA. VENDAR VEM, DA SO ZA TO ZADOLŽENI BOLJ KOMPETENTNI IN DEJAVNI ČLANI. LAHKO BI Povedala kaj o dejavnosti, o projektih, o marsičem kar je povezano z njim. AMPAK DOVOLITE MI, DA NE Povem POPOLNOMA NIČ O TEM.

22. MAJ 1982 JE DAN, KO SEM PRIČELA ŽIVLJENJE, KI SEM SE GA V CELOTI ZAVEDLA KASNEJE. MNOGO KASNEJE. TAKRAT SEM BILA PREMAGHNA. IN ČE SE JE TO MORALO ZGODITI SE ZAHVALJUJEM BOGU, DA SE JE TAKRAT.

NEDVOMNO SEM DRUGAČNA OSEBA KOT BI BILA, ČE SE TO NE BI ZGODILO. BOLJŠA, SLABŠA, MILEJŠA, BOJEVNICA... NE VEM. VSE IN NIČ. NIKOLI NE BOM VEDELA. IN ME NE ZANIMA. KER ŽIVIM SEDAJ.

IN ČETUDI SE, ZA TISTE, KI ME NE POZNAJO SLIŠI ČUDNO, IMAM RADA ŽIVLJENJE. MOJE ŽIVLJENJE. LAHKO DAJEM IN SPREJEMAM, LAHKO LJUBIM, ČUTIM, MISLIM... NISEM POLOVIČEN ČLOVEK IN TEGA SE ZAVEDAM.

MISLIM, DA JE TO PRVOTNI NAMEN VSAKEGA DRUŠTVA, KI JE DEJAVNO NA PODROČJU OSEB, KI SO TAKO IN DRUGAČE OMEJENE. DA LAHKO DELI IZKUŠNJE MED LJUDMI, KI SO DOŽIVELI PODOBNO USODO. BREZ PATETIKE. BREZ MORALIZIRANJA. NAŠ VOZIČEK JE NAŠ VSAKDAN. POPRAVLJAMO GA, GA ČISTIMO, LOŠČIMO. PREKLINJAMO IN LJUBIMO. DA, PO SVOJE GA TUDI LJUBIMO. SAMO Z NJIM SMO LAHKO TO, KAR SMO. NE SMEMO MU OČITAT, DA SE JE PRILEPIL NA NAŠO RIT (SPLOH NE VEM ČE SE SME TO NAPISATI V

## V NAROČJU LUNE

BOGA POPROSIM,  
DA DEŽNIH KAPLJIC MI NASUJE,  
DA Z NJIMI SPEREM SI SPOMINE  
V SRCU TRPKE BOLEČINE.

TOPLI VETRIČ, VETRIČ Z MORJA,  
SOLZO Z LICA MI POSUŠI,  
DA BO SPET TAKO LEPO  
KOT NEKOČ V MOJI DUŠI.

DA VESELJE ZNOVA VZKLIJE,  
SONCE TOPLO NAJ ZASIJE.  
SRCE TIHO TIHO KLIČE  
NAJ GA SREČA SPET OBIŠČE,

DA V MIRU ZDAJ ZASPIM  
LE SLADKIH SANJ SI ZAŽELIM.  
TE GOTOVO SO ŽE TU  
SAJ ME LUNA ZIBLJE V SNU.

MARIJA GRBEC

ZBORNIK). SLABŠE BI BILO, ČE BI ZA SEBOJ VLAČILI BREME DEPRESIJ IN ŽALOSTI. ZATO JE POMEMBNO, DA GA OSMISLIMO IN UPOŠTEVAMO.

IN ZATO JE TUDI POMEMBNO, DA TUDI JAZ DODAM TALE KRATEK SESTAVEK, KI JE GLEJGAZLOMKA RES PRIJADRAL SKOZI PRIPRTA VRATA, V ZBORNIK. V DRUŠTVU PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA SEM SREČALA ČUDOVITE OSEBE. Z ZGLEDI IN POMOČJO SO BILE STARŠEMA V OPORO, DA STA ZMOGLA BREME VZGOJE INVALIDNEGA OTROKA.

SEDAJ SEM ODRASLA IN ZAVEDAM SE ODGOVORNOSTI, KI JO IMAM DO DRUŽBE.

VESTE... VSAK OD NAS JO IMA. S SVOJIM ŽIVLJENJEM LAHKO POKAŽE POT NEKOMU, KI IMA OBČUTEK, DA JO JE ZGUBIL.

NAJ BO TA OBLETNICA PRILOŽNOST, DA SE ZAZREMO V PRETEKLOST IN OD NJE IZLUŠČIMO ZGOLJ TISTO, KAR NAS JE OPLEMENITILLO. JAZ PA, JAZ BOM SEDAJ NA VELIKO ŽELJKOVO VESELJE ODDALA TALE ČLANČIČ V LEKTORIRANJE.

VELIKO ŽIVLJENJSKE ISKRIVOSTI VAM ŽELIM

VESNA GRBEC

## ŽIVETI S TETRAPLEGIJO

PRED 15 LETI SEM PREŽIVELA PROMETNO NESREČO IN POSTALA TETRAPLEGIK. TAKRAT SE MI JE ŽIVLJENJE OBRNILO NA GLAVO. PREJ POLNA ELANA IN ŽIVLJENJSKIH MOČI, SEM POSTALA ODVISNA OD DRUGIH -STARŠEV, SVOJCEV, OTROK ... Z NJIHOVO POMOČJO SEM LAHKO PREŽIVELA NAJTEŽJE OBDOBJE SVOJEGA ŽIVLJENJA.

KMALU PO KONČANI REHABILITACIJI SEM SE VKLJUČILA V ZVEZO PARAPLEGIKOV SLOVENIJE. DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA, KATEREGA ČLANICA SEM ŽE VSA LETA POMAGA SVOJIM ČLANOM PO NAJBOLJŠIH MOČEH NA MNOGIH PODROČJIH. MED NJIMI SO LJUDJE, KI ME ŽE VSA LETA BODRIJO, PODPIRAJO, ZA KAR SEM RESNIČNO HVALEŽNA IN LAHKO SAMO DODAM: „ČUDOVITI PRIJATELJI STE.“

V OBDOBJU, KO MOJA DINAMIČNA NARAVA IN NEPOKRETNOST TELO NISTA NAŠLA SKUPNEGA JEZIKA JE BILO HUDO, SAJ NISEM ZMOGLA PREPOZNATI, KAJ BI LAHKO POČELA. TAKRAT ME JE BENJANIM POVABIL V RAVNOKAR USTANOVljENO LIKOVNO SEKCIJO. RABILA SEM DOLOČEN ČAS, DA SEM VABILO LAHKO SPREJELA. ZDAJ SE V TEJ SKUPINI POČUTIM KOT DEL DRUŽINE, KJER ČLOVEK S PODOBNO ČUTEČIMI LAHKOTNEJE DIHA. ŽE ČETRTO LETO SEM TUDI V SKUPINI KOLEGOV, KI PREJEMAMO ŠTIPENDIJO MEDNARODNEGA ZDRUŽENJA SLIKARJEV, KI SLIKAMO Z USTI ALI NOGAMI. SREČANJA LIKOVNE SEKCIJE SO BALZAM ZA MOJO DUŠO. DRUŽABNA SREČANJA, LIKOVNE DELAVNICE, RAZSTAVE SO TISTI POMEMBNI DOGODKI V MOJEM ŽIVLJENJU, KI ME POLNIJO Z ŽIVLJENJSKO MOČJO IN BOGATIJO DUHA. ZARADI NJIH SEM DANES ČLOVEK VESELEČ SE IZZIVOV, KI JIH ŽIVLJENJE POSTAVLJA PREDME.

DRAGICA SUŠANJ



## ŽIVLJENJE VEDNO NAREDI TAKO, DA JE PRAV

VSAK ČLOVEK JE NEPRECENLJIVO BOGASTVO, ČESAR SE DOSTIKRAT ZAVEMO ŠELE V TRENUTKIH, KO NISMO SREČNI. IZ IZKUŠENJ VEM, DA JE BILO NAJHUJE, KO SEM Z IZGUBO SVOJIH TELESNIH ZMOŽNOSTI IZGUBIL ŠE SAMOSTOJNOST. ŽARADI TELESNIH OMEJITEV PONAVIDI IZGUBIMO ZAUPANJE V LASTNE SPOSOBNOSTI. POMEMBNO JE, DA SE ZNAMO LJUDJE PRILAGAJATI IN V RAZLIČNIH RAZMERAH POISKATI TISTO, KAR NAS NAVDAJA Z ZADOVOLJSTVOM. PRAV TAKO JE POMEMBNO, DA ZNAMO VERJETI, DA LAHKO DOSEŽEMO VEČ IN DA SO NAŠE SPOSOBNOSTI VEČJE, KOT SI PREDSTAVLJAMO.

NAŠA SREČA JE NA SPLOŠNO ODVISNA OD TEGA, KOLIKO SMO ZADOVOLJNI S SVOJIM TRENUTNIM ŽIVLJENJEM. VPRAŠATI SE MORAMO, ALI SMO PRIPRAVLJENI VLOŽITI VEČ TRUDA IN STOPNJEVATI OBČUTEK SVOJEGA ZADOVOLJSTVA. KAJTI ČE NEKAJ V ŽIVLJENJU POČNEMO Z VESELJEM, JE VEČJA VERJETNOST, DA BOMO USPEŠNI. USPEŠNOST PA JE ODVISNA TUDI OD TEGA, KOLIKO SVOJE SREČE NAMENIMO DRUGIM.

KO JE ČLOVEK NESREČEN, PRENAŠA SVOJO NESREČO TUDI NA DRUGE, NJEMU NAJBLIŽJE, IN TAKO ŠE NJIM GRENI ŽIVLJENJE. TOREJ SE JE VEDNO TREBA VPRAŠATI, KAJ NAŠE ŽIVLJENJE PRINAŠA V ŽIVLJENJE DRUGEGA, KAKO NA RAČUN NAŠEGA ŽIVLJENJA ŽIVIJO DRUGI. KO PREZIRAMO SVOJE POTENCIALE, ŠE KAKO LAHKO VPLIVAMO NA ŽIVLJENJE SVOJIH OTROK. KO ZLORABLJAMO SVOJO ENERGIJO IN NE URESNIČUJEMO POSLANSTVA, NE ZAPIRAMO VRAT SAMO SEBI, TEMVEČ TUDI DRUGIM.

ŽIVLJENJE ZNA BITI RADODARNO – ALI PA NE! RADODARNO JE, KO SI IZBEREMO SVOJ CILJ IN VZTRAJAMO PRI NJEGOVEM DOSEGANJU, DA VSE TISTO, KAR SE DO CILJA NAUČIMO IN SPOZNAMO O SEBI, IZKORISTIMO ZA SVOJ RAZVOJ. ČE SE TRUDIMO IN NAM NI VSEENO, KAJ SE Z NAMI DOGAJA, DOŽIVIMO VELIKO TAKEGA, ČESAR SICER NE BI. DO NAS PA JE ŽIVLJENJE MAČEHA, ČE IZGUBIMO VOLJO IN VERO VASE. OB TEM GREDO V VETER VSA NAŠA SPOZNAVANJA, VSI TALENTI OSTANEJO PRIKRITI IN NE PRIDEJO DO IZRAZA.

V ŽIVLJENJU SLEHERNEGA IZMED NAS IGRAJO POMEMBNO VLOGO TUDI OVIRE. KO NALETIMO NANJE, LAHKO TARNAMO NAD SVOJO USODO IN SE ZAPREMO V PREDSTAVE O LASTNI NESREČI. LAHKO PA RASTEMO Z NJIHOVIM PREMAGOVANJEM. PREMISLIMO, KAJ BI NAS LAHKO NAUČILE, JIH PRESKOČIMO IN GREMO Z NOVO IZKUŠNJO NAPREJ. ČE SE PRAVOČASNO NE STREZNIMO IN V SEBI ŠE NAPREJ PESTUJEMO SVOJE SLABE IZKUŠNJE, NAM TO JEMLJE VESELJE DO DELA IN VODI V SAMOPOMILOVANJE, POSTANEMO OTOŽNI IN MISLIMO NA SMRT.

MNOGO JE VPRAŠANJ V ŽIVLJENJU IN NA MNOGA OD NJIH JE TEŽKO NAJTI PRAVE ODGOVORE. VPRAŠANJA SE KAR LEPIJO DRUGO NA DRUGO IN VSAKO OD NJIH ROJEVA ŠE VEČ VPRAŠANJ IN ODGOVOROV, KI IZGUBLJAJO SVOJO TEŽO IN MOČ. NJIHOVO VZAJEMNO ODKRIVANJE PA PRINAŠA PRAZEN PROSTOR BREZ MISLI, KI PUŠČA ČLOVEKA SAMEGA PRED VRATI PRIHODNOSTI. VSEENO NISMO RAVNODUŠNI DO TEH VPRAŠANJ. HREPENENJE IN RADOVEDNOST NAS SILITA, NE DA BI SE TEGA PRAV ZAVEDALI, V UBADANJE Z NJIMI.

VSAK IMA V ŽIVLJENJU SVOJE CILJE IN VSAK NA SVOJ NAČIN IZPOLNjuje SVOJO VLOGO, KI MU JE NAMENJENA. OD NAŠEGA DELEŽA, KOLIKOR GA VLAGAMO, JE ODVISNO, KAKŠNO BO NAŠE BIVANJE IN ČESA SE BOMO NAUČILI. ŽIVLJENJE JE MAGIČNA BESEDA, KI ZAZNAMUJE VSE, KAR DOŽIVIMO MED ROJSTVOM IN SMRTJO. JAZ SEM IMEL TO SREČO, DA SEM SE DVAKRAT RODIL, TOREJ IMAM DVE ŽIVLJENJI – PRVO SEM KONČAL, KO SE MI JE ODPRLO DRUGO. ODPRLO SE MI JE TAKO NEPRIČAKOVANO KOT OKNO V NEVIHTI IN ME POTISNILO V MORJE, KJER SEM SE MORAL PONOVO UČITI PLAVATI. SPET SEM SE NAUČIL PLAVATI IN SEM CELO SPLEZAL NA LADJO, S KATERO SEDAJ PLUJEM. V LETIH SVOJEGA SPREMINJANJA NA INVALIDSKEM VOZIČKU SEM SPOZNAL, DA JE MOČ SPOZNAVANJA GIBALO ŽIVLJENJA. SAMO SPRAŠUJEMO SE LAHKO, KAKŠNE SKRIVNOSTI SO OSTALE ZA NAMI IN KAKŠNA SPOZNAVANJA SO PRED NAMI, SAJ JE ŽIVLJENJE RAZISKOVANJE IN POT BREZ KONCA. SREBRN BLESK NA OBZORJU POTREBUJEMO, DA SE NENEHNO ŽENEMO – ZA DEJSTVI, ZA SREČO.

SREČA JE PAČ ENKRAT GOREČA PLAMENICA, DRUGIČ BRLEČA LEŠČEBRA. LJUDJE HODIMO PO SVETU KOT POPOTNIKI IN IŠČEMO ČUDEŽE, KI JIH KASNEJE NAJDEMO ČISTO BLIZU SEBE. JAZ SEM SE POTRUDIL TA BISER POISKATI KAR V SEBI. ČUTIM, KAKO ŽIVLJENJE TEČE SKOZME IN KAKO SE VEDNO ZNOVA ZGODI TISTO, KAR SE MORA ZGODITI. POGLOBIL SEM SE VASE, KER SEM HOTEL ŽIVETI PREUDARNO IN SE POSVEČATI ZGOLJ BISTVENIM STVAREM V ŽIVLJENJU: VIDETI,

KAJ MI LAHKO PONUDI TAKŠNO ŽIVLJENJE IN ALI SE LAHKO ČESA NAUČIM, DA NE BI, KO BOM UMIRAL, SPOZNAL, DA NISEM NIKOLI ŽIVEL.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

## ILUZIJE ZA OBZORJEM

V TA KRUTI SVET - PONIŽNO ZREM V NOČ,  
ČEPRAV STOJIM KDAJ NA LEDENI PLOŠČI  
IN VODA KAKOR VELIK DAR JO LOŠČI,  
POLJUBLJA JO IN KAŽE NJENO MOČ.

PRAV TAKRAT KO SLIŠIM HLADEN ŠUM VALOV,  
ILUZIJE DOBIJO ŽAMETNE OČI,  
Z VSEM BLESKOM NE BOJIJO SE NOČI  
IN NE BOJIJO ZRETI SE V SVET GROBOV.

OBRAZ NE SKRIVA TEMNE BOLEČINE,  
PA VEDNO TRDNO UPAM V LEPE SANJE,  
KI V ZAVETJU MI DAJEJO SPOZNANJE.

POGREZNI VAME SE, NEVIDNI DUH,  
S KATERIM SI ŽIVLJENJA NJIVO ORJEM,  
NEŠTETO SLIK MI SKRIVAŠ ZA OBZORJEM!

## OTROŠKA DLAN

VEČKRAT PO TOPLEM DOMU SE MI SANJA.  
TAKRAT ME MISEL NA OTROKE BOŽA,  
KOT DA RAZKOŠNA SE VELIKA RDEČA ROŽA  
NAD MOJO VSEGA POLNO GLAVO SKLANJA.

ZAČEL SEM VSTRAN NA TEJ UBRANI POTI,  
VEK DAJE JI NEPISANA PRAVILA,  
NI SPREMENILA JE NOBENA SILA,  
KRIVICA SLEPA NAJ ME NE ZALOTI.

NESKONČNO SREČEN SE POČUTIM V SANJAH,  
OTROK ME NEŽNO JE PO LICU BOŽAL,  
DA TOŽB LJUBEZNI NE BI OBUBOŽAL.

O RES, KAKO OTROŠKA DLAN JE LEPA,  
KAKOR PRIHAJA Z JUTRA SONČNA LUČ,  
NA PONUJENI LEŽI NEVIDEN KLJUČ.

## ZLATE PERUTNICE

SKOZ OKNOV V SVET ME, ŽAREK SONCA VABI,  
DRHTEČIH ROK ŽELIM SI V JATO PTIC,  
ŽELIM, DA DALE BI MI ZLATIH PERUTNIC.  
JE DUH V MENI, KI PRAVI MI: "POZABI!"

LE VETRIČ BLAG IZ TE PRELEPE SLIKE  
MI STRESA MISEL SVETLO IN VELIKO,  
ČEPRAV LE SLUTIM NJIHOVO OBLIKO,  
DAJE ROKE KOT VEJE SO TRSTIKE.

PRAV TO, KAR ZNOTRAJ POLNO MI LEBDI,  
KAR DAJE OBČUTEK MI VELIKIH ROK,  
DA BI DRUGIM PODARIL ŠE LASTNI SOK,

NAMESTO ROK PERUTI SONCE NAREDI,  
MI DÁ OBČUTEK VELIČASTNE SREČE,  
DA NE BOJIM SE SVOJE TEMNE JEČE.

## ČEŠNJE

DVIGA SONCE IZ JUTRA SE V NOV DAN,  
DREVO PONUJA SADEŽ IZ VIŠINE  
IN SVETEL ŽAREK V BISTRO GLAVO ŠINE.  
TJA GOR Z NEVIDNIM GLASOM SEM BIL GNAN.

LAŽNIVI DUH MI PRAVI: "V LEVO STRAN!"  
LE SLED VABLJIVIH ČEŠENJ IN PRAZNINE  
ME VRŽE, A NE VRŽE NA BLAZINE,  
V NAROČJE UJAME ME BETON HLADAN.

NE SLUŽI RES MI NOGA IN NE DLAN:  
"GLEJ, SAJ NA TRDIH TLEH SEM KOT IZ GLINE,"  
POMISLIM, "ŽE VEM, OBDARIL ME JE SAN!"

VENDAR NI SAN BIL TISTO, SAN KDAJ MINE,  
TEDAJ NA NA NOVO POT SEM BIL IZBRAN,  
ZDAJ VEČ OBIRAL JIH NE BOM - SPOMINE!"

DRUŠTVO PARAPLEGIKOV ISTRE IN KRASA  
FORNAČE 37  
6330 PIRAN

